

EVANGELIET IFØLGE MATTHÆUS

Jesu slægtstavle

1. Slægtstavle for Jesus Messias, søn af David, søn af Abraham:

Abraham fik Isak, Isak fik Jakob, Jakob fik Juda og hans brødre,
Juda fik Fares og Zara med Thamar, Fares fik Esrom,
Esrom fik Aram, Aram fik Aminadab, Aminadab fik Naasson,
Naasson fik Salmon, Salmon fik Boas med Rakab,
Boas fik Obed med Ruth, Obed fik Isaj, Isaj fik David, kongen.

2. David fik Salomon med Urias' hustru, Salomon fik Roboam,
Roboam fik Abia, Abia fik Asaf, Asaf fik Josafat,
Josafat fik Joram, Joram fik Ozias, Ozias fik Jotam,
Jotam fik Akaz, Akaz fik Ezekias, Ezekias fik Manasse,
Manasse fik Amos, Amos fik Josias, Josias fik Jekonias og hans brødre
under deportationen til Babylon.

3. Efter deportationen til Babylon fik Jekonias Salathiel,
Salathiel fik Zorobabel, Zorobabel fik Abiud, Abiud fik Eliakim,
Eliakim fik Azor, Azor fik Zadok, Zadok fik Akim, Akim fik Eliud,
Eliud fik Eleazar, Eleazar fik Matthan, Matthan fik Jakob,
Jakob fik Josef, Marias' mand – det var hende, som fødte Jesus,
han, som kaldes Messias.

4. Generationerne fra Abraham til David udgør altså i alt fjorten – og
fra David indtil deportationen til Babylon er der fjorten generationer,
ligesom der er fjorten generationer fra deportationen til Babylon
indtil Messias

Jesu fødsel

5. Med Jesus Messias' fødsel gik det således til:

Hans mor, Maria, der var forlovet med Josef, opdagede, at hun
var med barn ved hellig ånd, endnu før de var kommet sam-
men. Nu var Josef, hendes mand, retsindig og ville ikke udstil-
le hende offentligt, så han besluttede sig for at sende hende
bort i al stilhed. Men mens han spekulerede herpå, tænk, så
åbenbares en Guds engel for ham i en drøm og sagde:

”Josef, Davids søn! Du skal ikke være bange for at tage Maria
til dig som din hustru, for det, som er vokset frem i hende ved
ånd, er helligt. Hun skal føde en søn, og du skal give ham
navnet Jesus,¹ for han skal redde sit folk fra dets fatale svigt.

¹ Det hebraiske navn *Jehoshua* (Josva) betyder 'Gud er redning'. Josva var Moses' efterfølger og ham, der førte israelitterne ind i Det forjættede Land, og det er altså denne krigshelt, Jesus er opkaldt efter. På græsk transskriberes navnet via det aramæiske *Jeshua* og via latin til *Iesus*, som er blevet til vores Jesus.

Det er alt sammen sket for at det må opfyldes, som er sagt af Gud selv gennem profeten:

"Se, jomfruen skal blive med barn, og hun skal føde en søn.

De skal give ham navnet Emmanuel." (Det betyder: Gud med os!)

6. Da Josef vågnede af søvnen, gjorde han, som Guds engel havde befalet ham og tog sin hustru til sig. Han kendte hende ikke, førend hun havde født en søn, og ham gav han så navnet Jesus.

Magerne

7. Da nu Jesus var blevet født i Betlehem i Judæa i kong Herodes'² dage, tænk, så ankom der nogle magerer fra Østen til Jerusalem, og de spurgte:

"Hvor er den nyfødte – judæernes konge? Vi har nemlig set hans stjerne i Østen og er kommet for at tilbede ham."

Men da kong Herodes hørte det, blev han bestyrtet – og hele Jerusalem med ham. Han sammenkaldte alle folkets ypperstepræster og skrifteologer³ og spurgte dem, hvor denne salvede konge mon var født. De svarede ham:

"I Betlehem i Judæa, således som det jo er skrevet gennem profeten:

"Du, Betlehem i Judas land er på ingen måde den mindste blandt Judas herskere. Fra dig skal der nemlig udgå en hersker, som skal være hyrde for mit folk, Israel."

8. Herodes kaldte så i al hemmelighed magerne til sig og udspurgte dem nøje om tiden for stjernens tilsynekomst. Og da han sendte dem af sted til Betlehem, sagde han:

"Når I kommer frem, så søg nøje efter barnet, og når I har fundet ham, så send besked tilbage til mig, så også jeg kan komme og tilbede ham."

Da de havde hørt på kongen, drog de afsted, og tænk, stjernen, de så i Østen, gik foran dem, indtil den kom og stod over det sted, hvor barnet var.

Deres glæde over at have set stjernen var ubeskrivelig.

Så kom de ind i huset og fandt barnet sammen med dets mor, Maria, og de faldt på knæ og tilbad ham. Bagefter åbnede de for deres skatte og gav ham gaver, både guld og røgelse og myrra. I en drøm blev de senere advaret imod at vende tilbage til Herodes, så ad en anden vej vendte de tilbage til deres eget land.

² Herodes den Store f. o. 73 f. Kr. – d. 4f. Kr. Romersk vasalkonge over Judæa 37 f. Kr. – 4 f. Kr.

³ *grammateis* – egl. skrivere - ofte oversat med skriftekloge, fordi de forstod sig på de hellige skrifter.

Mordet på børnene

9. Da de var draget afsted, tænk, så viser en Guds engel sig for Josef i en drøm og siger:

”Stå op! tag barnet og hans mor og flygt til Egypten! Og bliv dér, indtil jeg siger til! For Herodes vil opsøge barnet for at dræbe ham.”

Han stod så op, tog barnet og hans mor midt om natten og flygtede bort til Egypten. Dér blev de så, indtil Herodes var død, for at det, som blev sagt af Gud gennem profeten måtte opfyldes. Det hedder jo: *Fra Egypten har jeg kaldet min søn.*

10. Da Herodes imidlertid opdagede, at han var blevet snydt af magerne, blev han voldsomt vred, så han sendte folk ud og dræbte alle de børn, der var i Betlehem og hele omegnen fra to år og nedefter ud fra den tid, der var blevet opgivet ham af magerne. Dermed blev dét opfyldt, som var blevet sagt af profeten Jeremias:

”En røst hørtes i Rama af gråd og afgrundsdyb sorg.

Det var Rakel, der græd over sine børn

og hun ville ikke lade sig trøste,

for de er ikke mere.”

11. Da Herodes var død, tænk, så viser en Guds engel sig i en drøm for Josef i Egypten og siger:

”Stå op! Tag barnet og hans mor og drag til Israels land. For de, som stræbte barnet efter livet, de er døde.”

Og han stod op, tog barnet og hans mor og drog ind i Israels land. Men da han hørte, at det var Arkelaos, der regerede over Judæa efter sin far, Herodes, blev han bange for at tage derhen. Ydermere blev han advaret mod det i en drøm, så han drog bort til Galilæaområdet. Da han var ankommet, slog han sig ned i en by ved navn Nazareth, således at det blev opfyldt, som var blevet sagt gennem profeterne:

”Han skal kaldes nazaræer.”

Jesu dåb

12. Dengang Johannes Døberen stod frem og prædikede i Judæas ørken, sagde han:

”Læg jeres liv om, for det himmelske rige er kommet nær.”

(Det er det, der er blevet sagt gennem profeten Jesaja, der siger: *Der lyder en røst fra én, der råber i ørkenen: Bered Guds vej – gør hans stier jævne.*)

13. Selv gik Johannes klædt i en kameluldsklædning med et læderbælte om livet. Hans føde bestod af græshopper og vildhonning.

14. Så drog Jerusalem, hele Judæa og hele egnen omkring Jordan ud til ham og blev døbt af ham i Jordanfloden, idet de indrømmede deres svigt.

Men da han opdagede at mange af farisæerne og saddukæerne kom til dåben, sagde han til dem:

"Slangeyngel! Hvem har bildt jer ind, at I kan flygte fra den kommende vrede og straf? Bær hellere frugt, som passer sig for det nye liv! Tro ikke at I bare kan sige ved jer selv: Vi har Abraham til far. For jeg kan godt fortælle jer, at Gud kan opvække Abraham børn af selv disse sten. Øksen ligger allerede klar ved træets rod, så ethvert træ, der ikke bærer god frugt skal hugges om og kastes i ilden. *Jeg døber jer med vand til nyt liv, men han, som kommer efter mig, er større end mig - ja, jeg er end ikke værdig til at bære hans sandaler. Han skal døbe jer med hellig ånd og ild! Med forken i hånd vil han rense sin lo og samle sin hvede i lade. Avnerne vil han til gengæld brænde op med uudslukkelig ild!*"

15. Nu kommer Jesus så gående fra Galilæa til Jordan, og han går lige hen til Johannes for at blive døbt af ham. Men Johannes ville forbyde ham det og sagde:

"Det er da mig, der har brug for at blive døbt af dig, og så kommer du til mig?"

"Gør det nu bare," svarede Jesus, "for således bør vi opfylde alt, hvad der er rigtigt."

Så døbte han ham.

Da Jesus var blevet døbt, steg han straks op af vandet, og tænk, himlen åbnede sig for ham, og han så Guds ånd stige ned som en due og komme over ham. Og tænk, der lød en stemme fra himlen:

"Dette er min elskede søn, i hvem jeg har velbehag."

Jesus og Satan

16. Derefter blev Jesus af ånden ført ud i ørkenen for at blive fristet af djævelen, og efter at have fastet i fyrre døgn var han til sidst sulten. Så kom fristeren hen til ham og sagde:

"Hvis du virkelig er Guds søn, så sig at de her sten skal blive til brød."

Men han svarede:

"Der står skrevet: Et menneske lever ikke kun af brød, men af hvert et ord, der udgår af Guds mund."

17. Så tager djævelen ham med til den hellige by, stiller ham på helligdommens tinde og siger til ham:

"Hvis du virkelig er Guds søn, så kast dig ned. Der står jo skrevet: *Han vil give sine engle befaling om dig, så de vil bære dig på hænder, for at din fod aldrig må støde sig på nogen sten.*"

"Der står også skrevet: *Du må ikke friste Herren din Gud!*" svarede Jesus.

18. Igen tager djævelen ham med – denne gang til et meget højt bjerg og viser ham alle verdens riger og deres herlighed. Og han siger til ham:

"Alt dette vil jeg give dig, hvis blot du vil falde på knæ og tilbede mig."

"Gå din vej, Satan!" udbrød Jesus, "for der står skrevet: *Herren din Gud skal du tilbede og tjene ham alene!*"

Så forlader djævelen ham, og tænk, der kom engle og sørgede for ham.

Forkyndelse og kald

19. Da han imidlertid hørte, at Johannes var blevet arresteret, drog han bort til Galilæa. Han forlod Nazareth og kom og slog sig ned i Kapernaum, der ligger ved havet i Zebulons og Naftalis egne, for at det skulle opfyldes, som blev sagt gennem profeten Jesaja, der siger: *Zebulons og Naftalis land, vejen til havet i Østjordanlandet, folkenes Galilæa – det folk, der sidder i mørke, har set et stort lys - over dem, der sad i døds skygges land, er et lys oprundet.*

Fra da af begyndte Jesus at prædike:

"Læg jeres liv om, for det himmelske rige er kommet nær."

20. Som han nu går omkring ved Galilæahavet, ser han to brødre, Simon, som kaldes Peter og hans bror Andreas, i færd med at kaste et stort net ud i havet. De var nemlig fiskere. Han siger så til dem:

"Kom! Følg mig! så vil jeg gøre jer til menneskefiskere."

De forlod straks deres net og fulgte ham.

Da han gik videre derfra får han øje på nogle flere. Det var to brødre, Jakob Zebedæus' søn og hans bror Johannes. De sad i båden sammen med deres far, Zebedæus og ordnede deres garn. Så kaldte han på dem, og straks forlod de båden og deres far og fulgte ham.

21. Rundt omkring i hele Galilæa vandrede han. Han underviste i deres synagoger og forkyndte evangeliet om riget, og han helbredte enhver lidelse og enhver sygdom i folket.

22. Rygtet om ham nåede også ud i hele Syrien, så de kom til ham med alle de syge, der havde forskellige lidelser og var plagede af smerter – dæmonbesatte og epileptikere – og han helbredte dem. Store skarer fulgte ham fra Galilæa, Dekapolis, Jerusalem og Judæa og fra Østjordanlandet.

Den første store prædiken: den nye lov

23. Da han så de mange mennesker, gik han op på bjerget, og da han havde sat sig, kom hans lærlinge hen til ham. Så tog han fat på at undervise dem og sagde:

”Velsignet være de enfoldige, for det himmelske rige er deres!

Velsignet være de sørgende, for de skal trøstes!

Velsignet være de ydmyge, for de skal arve jorden!

Velsignet være de, der sulter og tørster efter retfærdighed, for de skal mættes!

Velsignet være de barmhjertige, for de skal møde barmhjertighed!

24. Velsignet være de rene af hjertet, for de skal se Gud!

Velsignet være de, som skaber fred, for de skal kaldes Guds sønner!

Velsignet være de, som forfølges på grund af deres retfærdighed, for det himmelske rige er deres.

Velsignet være *I*, når man håner og forfølger jer og løgnagtigt påstår alt muligt ondt om jer på grund af mig. Glæd jer og fryd jer! for stor er jeres himmelske belønning. Således forfulgte de jo profeterne før jer.

I er jordens salt, men hvis saltet mister sin kraft, hvad skal jorden så saltes med? Det duer ikke længere til andet end at blive smidt ud og trampet ned af folk.

25. *I* er verdens lys. En by, der ligger på et bjerg, kan ikke skjules, og man tænder heller ikke et lys og sætter det under en kurv, men på lysestagen, så det skinner for alle, som er i huset. Således skal *I* lade jeres lys skinne for folk, så de kan se jeres gode gerninger og lovprise jeres himmelske far.

26. Tro ikke, jeg er kommet for at ophæve loven eller profeterne. Jeg er ikke kommet for at ophæve, men for at opfylde. Ja, jeg siger jer, at før himlen og jorden forgår, skal ikke det mindste bogstav⁴ eller blot en tøddel forsvinde fra loven – ikke før det er sket alt sammen. Så hvis nogen bryder ét eneste af disse bud – blot det mindste – og lærer folk den slags, skal han kaldes den mindste i det himmelske rige, mens den der overhol-

⁴ *jota*, som der står i teksten, er det græske 'j', der svarer til 'jod' i det hebraiske alfabet. Det mindste bogstav.

der dem og lærer derefter, han skal kaldes stor i det himmelske rige. Ja, jeg siger jer: hvis ikke jeres retfærdighed langt overgår skriftteologernes og farisæernes, kommer I slet ikke ind i det himmelske rige.

27. I har hørt, der er sagt til de gamle: *Du må ikke slå ihjel! Den, der slår ihjel, er skyldig for dommen.*

Men jeg siger jer: Enhver, som bliver vred på sin bror, er skyldig og skal dømmes. Ja, enhver, som siger til sin bror: *Raka!*⁵ er skyldig og skal dømmes af Synedriet, og enhver, som siger: *tåbe!* er skyldig og skal kastes i det brændende Gehenna.⁶

Nej, hvis du skal til at ofre din gave på alteret og dér kommer i tanke om, at din bror har noget imod dig, så efterlad din gave foran alteret og gå din vej. Bliv først forsonet med din bror, så kan du altid komme og ofre din gave. Se at blive enig med din modpart i en fart, mens du er på vej sammen med ham, så din modpart ikke skal overgive dig til dommeren og dommeren til betjenten, så du kastes i fængsel. Jeg kan godt sige dig: du kommer ikke ud derfra, før du har betalt den sidste krone!⁷

28. I har hørt, der er sagt: *Du må ikke bedrive hor!*

Men jeg siger jer: Enhver, der blot ser på en kvinde for at begære hende, har allerede begået hor med hende i sit hjerte. Så hvis du dit højre øje får dig til at snuble, så riv det ud og kast det fra dig. Det er bedre for dig at miste ét af dine lemmer, end at hele dit legeme kastes i Gehenna. Og hvis din højre hånd får dig til at snuble, så hug den af og kast den fra dig. Det er bedre for dig at miste ét af dine lemmer, end at hele dit legeme kastes i Gehenna.

29. Det er blevet sagt: *Enhver, som skiller sig fra sin hustru, skal give hende et skilsmissebrev.*

Men jeg siger jer: Enhver, som skiller sig fra sin hustru af anden grund end hor, gør hende til en luder, ligesom enhver, som gifter sig med en fraskilt kvinde, bedriver hor.

30. I har også hørt, der er sagt til de gamle: *Du må ikke sværge falsk! Dine løfter til Gud skal du holde.*

Men jeg siger jer: I skal overhovedet ikke sværge! Hverken ved himlen, for det er Guds trone – eller ved jorden, for den er

⁵ Et aramæisk ord, der egentlig betyder tom – dvs. tomhjernet idiot.

⁶ Transskribering af det hebraiske אקא, der egentlig henviser til Hinnoms Dal i nærheden af Jerusalem. Her ofrede både kong Akaz og hans sønnesøn kong Manasse ifølge 2. Krønikebog deres uægte børn, hvilket forlenede dalen med en slem forbandelse. Der kan have været tale om direkte børneofringer i form af afbrændinger. Et pinested for de skyldige efter døden i stil med det nordiske Helvede.

⁷ *kodrans* - den mindste romerske mønt – en kvart as. Ti as svarer til én denar. Evangeliet er åbenbart henvendt til romerske menigheder?

hans fodskammel – eller ved Jerusalem, for det er den store konges by. Du skal heller ikke sværge ved dit hoved, for du magter ikke at gøre ét eneste hår hvidt eller sort. Nej, lad jeres tale være ja, ja – nej, nej. Hvad der går ud over dét er af det onde.

31. I har hørt, der er sagt: *Øje for øje – tand for tand!*

Men jeg siger jer: Sæt jer ikke imod den onde! Nej, hvis nogen slår dig på din højre kind, så tilbyd ham også den anden. Og ham, der vil slæbe dig i retten for at kræve din klædning af dig – ham skal du også give kappen. Enhver, som tvinger dig til at gå en mil⁸ med sig – ham skal du gå to med. Giv den, der beder dig, og vend dig ikke bort fra den, der gerne vil låne af dig.

32. I har hørt, der er sagt: *Du skal elske dit medmenneske og du skal hade din fjende!*

Men jeg siger jer: Elsk jeres fjender! Velsign dem, der forbander jer. Gør godt mod dem, der hader jer og bed for dem, der udnytter jer og forfølger jer, så I kan blive jeres himmelske fars sønner. Han lader jo sin sol stå op over onde såvel som gode og sender regn over retfærdige såvel som uretfærdige. Hvis I blot elsker dem, der elsker jer, hvad løn får I så? Gør ikke ågerkarlene det selv samme? Og hvis I blot hilser på jeres brødre, hvad særligt gør I så? Gør ikke fremmede folk det selv samme? Så vær da fuldkomne, ligesom jeres himmelske far er fuldkommen!

33. Pas på, at I ikke øver velgørehed blot for at blive beundret af mennesker – i så fald får I ingen løn af jeres himmelske far. Så når du øver velgørehed, så lad ikke blæse i basun foran dig, sådan som hyklerne gør det i synagogerne og på gaderne for at blive hædret af folk.

Jeg kan godt sige jer: de har allerede fået deres løn!

Men du, når du øver velgørehed, så lad ikke din venstre hånd vide, hvad din højre hånd gør, så din velgørehed forbliver i det skjulte.

Så skal din far, som ser i det skjulte belønne dig.

34. Når I beder, skal I ikke være som hyklerne, for de elsker at stå og bede i synagogerne og på gadehjørnerne for at blive beundret af folk.

Jeg kan godt sige jer: de har allerede fået deres løn!

⁸ *milion* – romersk længdemål på 1000 skridt svarende til otte stadier svarende til 1475 meter.

Men du, når du beder, så gå ind i dit kammer, luk din dør og bed til din far, som er i det skjulte.

Så skal din far, som ser i det skjulte, belønne dig.

Bed ikke med ørkesløse gentagelser, sådan som fremmede folk gør det, fordi de tror, de bliver hørt i kraft af deres mange ord.

I må ikke være som dem, for jeres far ved, hvad I har brug for, allerede før I beder ham om det. Derfor skal I bede således:

Vor far i himlene!

Dit navn skal holdes helligt!

Dit rige skal komme!

Din vilje skal ske i himmel som på jord!

Giv os i dag vort daglige brød!

Eftergiv os vor skyld i takt med, at også *vi* har eftergivet *vore* skyldnere!

Led ikke *os* i fristelse! Nej, fri os fra Den Onde!

Hvis I altså tilgiver folk deres overtrædelser, så vil jeres himmelske far også tilgive jer.

Hvis ikke I tilgiver folk, så vil jeres far heller ikke tilgive jeres overtrædelser.

35. Når I faster, skal I ikke anlægge et bedrøveligt udtryk, som hyklerne. De gør deres fremtræden ukendelig, så de fremstår fastende for folk.

Jeg kan godt sige jer: de allerede har fået deres løn!

Men du, når du faster, så salv dit hoved og vask dit ansigt, så du ikke fremstår fastende for folk, men for din far, som er i det skjulte.

Så skal din far, som ser i det skjulte, belønne dig!

36. Ophob ikke jeres rigdom på jorden, hvor møl og rust æder løs, og hvor tyve bryder ind og stjæler. Nej ophob jeres rigdom i det himmelske, hvor hverken møl eller rust æder løs, og hvor tyve ikke bryder ind og stjæler. For hvor din rigdom er, dér er også dit hjerte.

37. Dit øje er legemets lampe. Så hvis dit øje er klart, er hele dit legeme lys. Men hvis dit øje er ondt, er hele dit legeme mørke.

Så hvis det lys, som er i dig, er mørke – hvilket dyb af mørke!

38. Ingen slave kan tjene to herrer. Han vil nemlig enten hade den ene og elske den anden eller være hengiven mod den ene

og foragte den anden. I kan ikke være slaver af både Gud og *Mamon*.⁹

Derfor siger jeg jer:

Vær ikke bekymrede for jeres liv, hvad I skal spise eller drikke.

Ej heller for jeres legeme, hvad I skal tage på.

Er ikke livet *mere* end maden? - legemet *mere* end tøjet?

Betragt himlens fugle, som hverken syr eller høster eller samler i lader - og dog føder jeres himmelske far dem. Er I ikke meget mere værd end dem?

Hvem af jer kan føje blot en time til sit livsforløb ved at bekymre sig?

Og hvorfor bekymrer I jer om tøj?

Betragt markens liljer, hvordan de vokser. De arbejder ikke - spinder ikke. Men jeg siger jer: end ikke Salomon i al sin pragt var klædt som én af dem. Så hvis Gud på den måde klæder græsset på marken, der står i dag, og i morgen kastes i ovnen, hvor meget mere så ikke jer? Hvor er jeres tillid?

Altså skal I ikke være bekymrede og sige: Hvad skal vi spise? eller: Hvad skal vi drikke? eller: Hvad skal vi tage på? Det er alt sammen noget, fremmede folk stræber efter. Jeres himmelske far ved jo godt, at I har brug for det alt sammen. Nej, stræb først og fremmest efter riget og dets retfærdighed, så får I alt dette i tilgift.

Så vær slet ikke bekymrede for i morgen. I morgen skal nok bekymre sig om sig selv. Der er ondskab nok til hver dag!

39. Døm ikke, for at I ikke selv skal blive dømt. For den dom, I dømmes med, skal I selv dømmes efter, og det mål, I måler med, skal I selv tilmåles. Hvorfor ser du splinten i din brors øje, men bjælken i dit eget øje bemærker du ikke. Hvordan kan du sige til din bror: Tillad mig at tage splinten ud af dit øje - men se godt efter, der sidder jo en bjælke i dit eget øje. Hykler! Tag først bjælken ud af dit eget øje, så du kan se klart og tage splinten ud af din brors øje.

40. Giv ikke det hellige til hundene, og kast ikke jeres perler for svin, for at de ikke skal trampe dem ned med fødderne, vende sig imod jer og flå jer i småstykker.

41. Bed, så skal der gives jer! Søg, så skal I finde! Bank på, så skal der åbnes for jer! For enhver, der beder, får. Den, der søger, finder, og for den, der banker på, skal døren åbnes. Eller

⁹ Aramæisk for jordisk rigdom - måske med henvisning til en syrisk guddom.

findes der måske et menneske blandt jer, som vil give sin søn en sten, når han beder om et brød? - eller give ham en slange, når han beder om en fisk? Hvis altså I, som er onde, dog kender til at give gode gaver til jeres børn, hvor meget mere vil jeres himmelske far da give gode ting til dem, der beder ham? Så alt, hvad du vil, at folk skal gøre mod dig, det skal du også gøre mod dem. Således er nemlig loven og profeterne.

42. Gå ind gennem den snævre port! Vid er porten og bred er vejen, der fører til ødelæggelse, og der er mange, der går ind igennem den, for snæver er porten og smal er vejen, der fører til livet, og det er få, som finder den.

43. Tag jer i agt for de falske profeter, som kommer til jer i få-reklædning, men indeni er glubske ulve. På deres frugter skal I kende dem. Samler man måske druer fra tjørn eller figner fra tidsler? Nej vel? Ethvert godt træ bærer gode frugter, mens det dårlige træ bærer dårlig frugt. Et godt træ kan ikke bære dårlig frugt, så lidt som et dårligt træ kan bære dejlig frugt. Ethvert træ, som ikke bærer god frugt, hugges om og kastes på ilden. Så det er ganske vist: på deres frugter skal I kende dem.

44. Ikke alle, som siger til mig: Herre! Herre! skal komme ind i det himmelske rige. Nej den, der gør min himmelske fars vilje, *han* skal komme ind i det himmelske rige. Mange skal sige til mig på den dag:¹⁰ Herre! Herre, har vi da ikke prædikeret i dit navn? Har vi da ikke uddrevet dæmoner i dit navn, og har vi da ikke udført mange undere i dit navn? Og da vil jeg sige dem ligeud: Aldrig har jeg kendt jer! Gå jeres vej, I, som svigter så fatalt!

45. Enhver, som hører disse mine ord og handler efter dem, ligner den kloge mand, der byggede sit hus på klippen. Og regnen strømmede ned, flodbølger kom og stormen susede og slog imod huset, men det faldt ikke, for det var grundfæstet på klippen.

46. Men enhver, som hører disse mine ord, og *ikke* handler efter dem, ligner den tåbelige mand, som byggede sit hus på sandet. Og regnen strømmede ned, flodbølger kom, og stormen susede og slog mod huset, og det faldt med et mægtigt brag.

¹⁰ Dommedag

47. Det var sådan, at da Jesus havde afsluttet sin tale, var de alle forbløffede over hans lære, for han underviste dem med virkelig autoritet, og ikke som deres egne skrifteologer.

De urørlige

48. Store folkemængder fulgte ham, da han var kommet ned fra bjerget. Og tænk, en spedalsk kom hen, faldt ned for ham og sagde: Herre! Hvis du vil, kan du rense mig. Og han rakte hånden frem, rørte ved ham og sagde:

"Jeg vil. Bliv ren!"

Og straks blev han rensset for sin spedalskhed. Så sagde Jesus til ham:

"Lad nu være med at fortælle det til nogen", sagde Jesus, "men gå hen og vis dig frem for præsten og giv den offergave, Moses har foreskrevet – som et vidnesbyrd for dem.

49. Da han var kommet ind i Kapernaum, kom der en centurion¹¹ hen til ham, og tryglede ham:

"Herre! Min dreng ligger lam derhjemme og plages forfærdeligt."

Han siger til ham:

"Følg efter mig! Jeg skal komme og helbrede ham."

Men centurionen svarede ham:

"Herre! Jeg er ikke værdig til at du skal komme under mit tag. Sig blot et ord, så vil min dreng blive helbredt. Jeg er jo selv et menneske, der har myndighed. Jeg har soldater under mig, og siger jeg til den ene: Gå! så går han og til den anden: Kom! så kommer han og til min tjener: Gør dette! så gør han det."

Da Jesus hørte det, undrede han sig og sagde til dem, der fulgte:

"Jeg kan godt sige jer: end ikke i Israel har jeg fundet nogen med sådan en tillidsfuld hengivenhed. Men sådan er det: Mange skal komme fra øst og fra vest og ligge til bords med Abraham og Isak og Jakob i det himmelske rige, men rigets egne sønner skal kastes ud i mørket udenfor. Der skal der være gråd og tænderskæren."

Så sagde Jesus til centurionen:

"Gå blot! Det går dig, som du regnede med."

Centurionen vendte så hjem indenfor samme time og fandt drengen rask.

¹¹ Romersk befalingsmand over hundrede mand

50. Da Jesus kom ind i Peter' hus, opdagede han, at hans svigermor lå syg med feber. Så rørte han ved hendes hånd, og feberen forlod hende. Så stod hun op og sørgede for dem.

Da det blev aften, kom de til ham med mange dæmonbesatte, og han uddrev ånderne blot med et ord. Han helbredte alle, der led ondt, for at det skulle opfyldes, som var blevet sagt gennem profeten Jesaja, der siger:

"Han påtog sig vore svagheder og bar vore sygdomme."

Om tillid

51. Da Jesus engang så skarerne omkring sig, befalede han, at de skulle tage over på den anden side.

Imidlertid kommer der en skrifteolog hen til ham og siger:

"Mester! jeg vil følge dig, hvor end du går."

"Rævene har huler," sagde Jesus, "og himlens fugle reder, men menneskets søn ejer ikke det sted, hvor han kan hvile sit hoved."

En anden - en af lærlingene - sagde til ham:

"Herre! Lad mig først gå hen og begrave min far."

"Nej, følg nu mig!" sagde Jesus, "og lad de døde begrave deres døde!"

52. Så gik han ombord i båden, og hans lærlinge fulgte ham. Og tænk! der kom et vældigt jordskælv i havet, så båden blev helt skjult af bølgerne. Men han lå bare og sov. Så gik de hen og vækkede ham og sagde:

"Herre! Red os! Vi går under!"

"Hvad er I bange for?" spørger han dem, "hvor er jeres tillid?"

Så stod han op og truede ad vindene og havet, så det blev helt blik stille. Og folk undrede sig og sagde:

"Hvem er dog han, siden både vindene og havet adlyder ham?"

De gale

53. Da han kommer over på den anden side til gerasenernes land,¹² støder han på to dæmonbesatte, der kom ud af gravene. De var yderst voldelige, så ingen var i stand til at passere ad den vej. Tænk, så råbte de:

"Hvad har vi med hinanden at bestille, du Jesus, Guds søn? Er du kommet her for at plage os før tiden?"

Nu var der langt fra dem en stor flok svin, der gik og græssede, så dæmonerne bad ham:

¹² Nogle håndskrifter skriver *gadarernes* land – måske af hensyn til geografien.

"Hvis du absolut vil uddrive os, så send os ind i svineflokkene dér."

"Forsvind med jer!" sagde han til dem

Så fór de ud og røg over i svinene, men tænk, hele flokken fór ned ad skrænten ud i havet og blev opslugt af vandet. Og hyrderne flygtede. De løb ind til byen og fortalte det hele – også det med de dæmonbesatte. Og tænk, hele byen kom ud for at møde Jesus, og da de så ham, tryglede de ham om at forlade deres egn.

Om Jesu magt

54. Han gik nu ombord i båden, satte over og kom til sin egen by. Og tænk, så kom de til ham med en lam, der lå på en bære. Da Jesus så deres tillid, sagde han til den lamme:

"Vær frimodig, min søn! Dine svigt er tilgivet.

Men tænk engang, nogle af skriftteologerne sagde ved sig selv:

"Den mand taler blasfemisk!"

Nu kendte Jesus deres rænker, så han sagde:

"Hvorfor tænker I ondt i jeres hjerter? Hvad er lettest at sige: 'Dine svigt er tilgivet, eller: 'Rejs dig op og gå'? Men nu kan I lære, at menneskets søn har magt på jorden til at tilgive synder."

Så siger han til den lamme:

"Rejs dig op! Tag din bære og gå hjem!"

Og han rejste sig op og gik hjem. Da skaren så det, blev de ramt af ærefrygt, og de lovpriste Gud, der havde givet sådan en magt til mennesker.

Omgangskredsen

55. Da Jesus gik videre derfra, fik han øje på en mand, der sad ved sin toldbod. Han hed Matthæus, og han siger til ham:

"Følg mig!"

Og han rejste sig op og fulgte ham.

Nu hændte det, når han lå til bords i hjemmet, tænk, så kom der mange ågerkarle og kriminelle og lå til bords sammen med Jesus og hans lærlinge. Da farisæerne så det, spurgte de hans lærlinge:

"Hvorfor spiser jeres mester dog sammen med ågerkarlene og de kriminelle?"

Da han hørte det, sagde han:

"De raske har ikke brug for læge, men det har de syge. Gå hellere hjem og lær, hvad det her betyder:

Barmhjertighed forlanger jeg – ikke offer!

Jeg er ikke kommet for at kalde retfærdige, men uretfærdige."

Om faste

56. Så kommer Johannes' lærlinge hen til ham og siger:

"Hvorfor faster både vi og farisæerne, men dine lærlinge faster ikke?"

"Brudesvendene kan vel ikke gå og sørge, så længe brudgommen er sammen med dem," svarede Jesus, men den tid kommer, hvor brudgommen bliver taget fra dem, og da skal de faste.

Ingen syr en ukrympet lap på en gammel klædning, for så river lappen sig løs fra klædningen, og hullet bliver værre. Man hælder heller ikke ny vin på gamle sække, for at vinsækkene ikke skal sprænges, så vinen bliver spildt og vinsækkene bliver ødelagt. Nej, man hælder ny vin på nye sække, så bevarer man begge dele. "

Den døde pige

57. Endnu mens han talte, tænk, så kommer der en forstander og knæler ned for ham og siger:

"Min datter er lige død. Men kom alligevel og læg din hånd på hende, så vil hun leve."

Jesus rejste sig op og fulgte ham sammen med sine lærlinge.

Og tænk, en kvinde, der havde haft blødninger i tolv år, kom hen til ham bagfra og rørte ved fligen af hans klædning. Hun tænkte nemlig ved sig selv:

"Hvis bare jeg kan røre ved hans klædning, bliver jeg rask."

Men Jesus vendte sig omkring, fik øje på hende og sagde:

"Vær frimodig, min datter! Din tillid har helbredt dig!"

Og kvinden blev helbredt i selv samme stund.

Jesus nåede nu til forstanderens hus, og da han så fløjtespillerens og skarens lamenteren, sagde han:

"Gå jeres vej! Pigen er ikke død. Hun sover bare!"

Men de lo ad ham. De vidste jo udmærket, at hun var død.

Men da skaren var blevet smidt ud, gik han ind, greb pigens hånd og rejste hende op. Og rygtet herom kom ud i hele omegnen.

De to blinde 1

58. Da han gik bort derfra, fulgte to blinde efter Jesus. De råbte og skreg:

"Forbarm dig over os, Davids søn!"

Da han var kommet ind i huset, kom de blinde hen til ham, og Jesus siger så til dem:

"Tror I virkelig på, at jeg kan gøre dette?"

De svarer ham:

"Ja, Herre!"

Så rørte han ved deres øjne og sagde:

"Lad det så gå jer som I troede!"

Så åbnedes deres øjne, men Jesus befalede dem strengt:

"Se til, at ingen får det her at vide!"

Men de gik ud og fortalte om ham på hele egnen.

Netop som de var ved at gå ud, tænkt, så kommer de til ham med en stum, der var besat af en dæmon. Da dæmonen var drevet ud, talte den stumme. Og folkeskaren undrede sig og sagde:

"Aldrig har man set magen i Israel!"

Farisæerne sagde imidlertid:

"Det er ved dæmonernes fyrste, han uddriver dæmoner."

59. Jesus drog igennem alle byerne og landsbyerne. Han underviste i deres synagoger og forkyndte evangeliet om riget, samtidig med, at han helbredte alle lidelser og sygdomme.

Den anden store prædiken: udsendelsen af de tolv

60. Som han nu betragtede folkeskarerne fik han medlidenhed med dem, fordi de var udslidte og udstødte som får uden hyrde.

"Høsten er godt nok stor, men arbejderne er få," siger han så til sine lærlinge, "bed derfor høstens herre om, at han må udsende arbejdere til sin høst."

Derefter sammenkaldte han sine tolv lærlinge. Han gav dem magt over urene ånder, så de kunne uddrive dem og magt til at helbrede enhver lidelse og enhver sygdom.

61. Navnene på de tolv udsendte var for det første Simon, som kaldes Peter og hans bror Andreas, så brødrene Jakob, og Johannes, Zebedæus' sønner. Der var Philip og Bartholomæus, Thomas og ågerkarlen Matthæus, Jakob, Alfæus' søn og Thadæus og Simon Kanaanæer og Judas Iskariot, han som senere udleverede ham.

62. Disse tolv udsendte Jesus, og han belærte dem:

"Gå ikke ad fremmede folks veje og gå heller ikke ind i samaritanernes byer. Nej, gå hellere til de fortabte får af Israels hus.

På jeres vandring skal I prædike over dette ord: Det himmelske rige er kommet nær!

Helbred syge, oprejs døde, rens spedalske, uddriv dæmoner. I har fået det som gave, så giv det videre som gave.

63. Tag ikke guld eller sølv eller kobber med i jeres bælte, ej heller rygsæk til turen eller en ekstra kjortel, sandaler eller stav. For en arbejder er sin føde værd.

Når I kommer ind i en by eller landsby, så undersøg, hvem der dér måtte være et besøg værd og bliv der så, indtil I går videre. Når I kommer ind i et hus, så hils det med ordene: Fred over dette hus! Hvis huset er besøget værd, skal jeres fred hvile over det, men hvis ikke det er det værd, så lad jeres fred vende tilbage til jer selv.

Dem, som ikke vil tage imod jer eller lytte til jeres ord, deres hus eller den by skal I forlade og ryste støvet af jeres fødder. Jeg kan godt sige jer: dommedag bliver nemmere at bære for Sodomas og Gomorras land end for den by.

Forstår I, jeg sender jer ud som får blandt ulve, så vær snedige som slanger og bly som duer.

64. Vogt jer for folk! De vil udlevere jer til synedrier og de vil piske jer i deres synagoger - ja, I vil blive fremstillet for guvernører og konger på grund af mig til et vidnesbyrd for dem og for folkene. Men når de udleverer jer, så vær ikke bekymrede for hvordan eller hvad, I skal sige, for hvad I skal sige vil blive givet jer i samme stund. Det er nemlig ikke jer, der taler, men jeres fars ånd taler gennem jer.

Bror skal udlevere bror til døden - en far sit eget barn. Børn skal rejse sig mod forældrene og slå dem ihjel. I vil blive lagt for had af alle på grund af mit navn, men den, der holder ud til enden, han skal blive reddet.

65. Når de forfølger jer i den ene by, så flygt til den næste, og når de forfølger jer i den, så flygt til en anden. Ja, jeg siger jer: I når ikke at komme igennem Israels byer, før menneskets søn kommer.

En lærling står ikke over sin mester eller en slave over sin herre. Det må være nok for lærlingen, at det går ham som sin mester og for slaven, at det går ham som sin herre. Har de kaldt husets herre Beelzebul, hvor meget mere så ikke hans husstand? Så frygt dem ikke. Intet er jo skjult, som ikke skal åbenbares - eller hemmeligt som ikke skal blive kendt. Hvad jeg fortæller jer i mørket, skal I tale i lyset - hvad der hviskes jer i øret, skal I forkynde på hustagene. Frygt ikke dem, der slår legemet ihjel, men som ikke kan dræbe sjælen. Nej, frygt sna-

rere for ham, der kan ødelægge både sjæl og legeme i Gehenna.

Sælges ikke to spurve for en krone?¹³ Og ikke en eneste af dem falder til jorden udenom jeres far. På jer er endog alle jeres hovedhår talte. Så frygt ikke! I er mere værd end mange spurve.

66. Enhver, som vedkender sig mig overfor folk, ham vil jeg også vedkende mig overfor min himmelske far. Men enhver, der fornægter mig overfor folk, ham vil jeg også fornægte overfor min himmelske far.

67. Tro ikke, jeg er kommet for at bringe fred på jorden. Jeg er ikke kommet for at bringe fred, men sværd! Jeg er kommet for at så splid mellem en søn og hans far, mellem en datter og hendes mor og mellem en svigerdatter og hendes svigermor – ja, et menneske skal få sin egen husstand som fjender.

68. Den, der elsker far eller mor mere end mig, er uværdig i mine øjne! Og den, der elsker søn eller datter mere end mig, er uværdig for mig at se! Og den, der ikke tager sit kors på sig og følger mig, er ikke længere min bror! Den, der allerede har fundet sit liv, skal miste det, og den, der har mistet sit liv på grund af mig, skal finde det.

69. Den, som tager imod jer, tager imod mig, og den, som tager imod mig, tager imod ham, der har udsendt mig. Den, som tager imod en profet, fordi han er profet, skal få løn som en profet – den, som tager imod en retfærdig, fordi han er retfærdig, skal få løn som en retfærdig. Men den, som giver en af disse små et bæger koldt vand at drikke, blot fordi han er lærling – Ja, jeg siger jer, han skal ikke gå glip af sin løn.

Jesus om Johannes Døberen

70. Da Jesus havde afsluttet belæringen af sine tolv lærlinge, drog han bort derfra for at undervise og prædike i deres byer.

Da Johannes i fængslet hørte om Jesu virke, sendte han bud gennem sine lærlinge og spurgte ham:

”Er du ham, der kommer,¹⁴ eller skal vi vente en anden?”

Jesus svarede dem:

”Gå hen og fortæl Johannes, hvad I hører og ser: Blinde ser, lamme går omkring, spedalske renses, døve hører, døde oprejses. Et glædeligt budskab forkyndes for fattige, og velsignet være han, der ikke tager anstød af mig.”

71. Da de var taget af sted, begyndte Jesus at tale til skarerne om Johannes:

¹³ *assarion* - en *as* eller *assarius* var en romersk mønt. Ti *as* svarer til en denar.

¹⁴ Dvs. Messias, der skal komme med dom og med frihed.

"Hvad var det, I gik ud i ørkenen for at se? Et siv, der svajer for vinden? Nej, hvad gik I ud for at se? Et menneske klædt i fint tøj? Men de, som går i fint tøj findes jo i kongernes hjem. Nej, hvad gik I ud for at se? En profet? Ja, jeg siger jer: endnu mere end en profet. Det er nemlig ham, om hvem der er skrevet: *Se, jeg sender min engel for dit ansigt, han skal berede din vej for dig.*

Jeg kan godt sige jer: der ikke er opstået nogen større end Johannes Døberen blandt kvindefødte. Og dog er den mindste i det himmelske rige større end ham.

(Fra Johannes Døberens dage indtil nu tages det himmelske rige med magt, ja, de fremstormende overtager det. For alle profeterne og loven profeterede indtil Johannes, og hvis I er klar til at modtage det, så er han faktisk Elias, der er ved at komme. Den, som har ører at høre med, han høre!)¹⁵

Men hvad skal jeg ellers sammenligne denne generation med? Den ligner små børn, der sidder på torvet og råber til de andre: Vi spillede på fløjte for jer, men I dansede ikke! Vi sang klagesange, men I græd ikke! Johannes kom, han som hverken spiste eller drak, og de sagde: "Han er besat!"

Menneskets søn kom, han som både spiser og drikker, og de siger: "Tænk for et menneske! En fråser og dranker, ven med ågerkarle og lovovertrædere!"

Tja, visdommen retfærdiggøres ved sine frugter.¹⁶

Så begyndte han at skælde ud på de byer, hvor de fleste af hans mirakler var foregået, fordi de ikke havde omvendt sig:

"Forbandet være du, Korazin! Og du, Betsajda! For hvis de mirakler, der foregik hos jer, var sket i Tyrus eller Sidon, ville de for længst have omvendt sig i sækkelærred og aske. Men jeg siger jer: Tyrus og Sidon vil få det nemmere på dommedag end jer. Og du Kapernaum! Tror du, du skal ophøjes til himlen? Nej! til Hades¹⁷ skal du styrtes ned! For hvis de mirakler, der er foregået hos dig, var sket i Sodoma, ville den have stået lige til denne dag. Jeg siger jer: Sodomias land får det nemmere på dommedag end du."

Jesu bøn

74. Det var på den tid, Jesus tog ordet og sagde:

"Jeg lovpriser dig, far,
himlens og jordens herre,

¹⁵ Muligvis en redaktionel – temmelig kryptisk - note?

¹⁶ Egl. 'børn'.

¹⁷ Dødsriget i græsk-romersk mytologi

fordi du har skjult dette for de vise og forstandige
og åbenbaret det for spædbørn.

Ja, far, for således ville du have det.

Alt er blevet overgivet mig af min far,
og ingen kender sønnen undtagen faderen –
ingen kender faderen undtagen sønnen
og hvem sønnen vælger at åbenbare ham for.

75. Kom til mig

alle I, som er trætte og bebyrdede,
og jeg vil give jer hvile.

Tag *mit* åg på jer og lær af mig,
for jeg er mild og ydmyg af hjertet,
så jeres sjæle vil finde hvile.

Ja, *mit* åg er gavnligt og *min* byrde let.

Om sabbatsregler

76. Engang på en sabbat gik Jesus gennem kornmarkerne.
Hans lærlinge var sultne, så de begyndte at plukke aksene og
spise dem. Men da farisæerne opdagede dem, sagde de til
ham:

"Hallo! Dine lærlinge gør noget, som ikke er tilladt på sabbat-
ten!"

"Har I ikke læst, hvad David gjorde, dengang han og hans
følge var sultne?" sagde han til dem, "hvordan han gik ind i
Guds hus og spiste alterbrødene. Dem måtte han ellers ikke
spise, så lidt som de, der var med ham – det måtte kun præ-
sterne. I har måske heller ikke læst i loven, at på sabbatten
bryder præsterne i helligdommen faktisk sabbatten - og er dog
uden skyld? Men jeg siger jer: Her er mere end helligdommen!
Hvis I anede, hvad det vil sige: *Barmhjertighed forlanger jeg –
ikke offer!* så ville I aldrig have fordømt de skyldfrie. For men-
neskets søn er herre over sabbatten."

77. Så gik han bort derfra og kom ind i deres synagoge. Og
tænk, der sad en mand med en forkrøblet hånd. De spurgte
ham nu:

"Er det tilladt at helbrede på en sabbat?"

Det gjorde de for at kunne anklage ham, men han svarede
dem:

"Findes der mon iblandt jer et menneske, der har ét får, og som
- hvis det falder i en grøft på en sabbat – ikke vil få fat i det og
løfte det op? Hvor meget mere værd er et menneske ikke end
et får? Derfor er det tilladt at gøre godt på sabbatten."

Så siger han til manden:

"Ræk din hånd frem!"

Han rakte den frem, og den var helbredt – ligeså sund og rask som den anden.

Konflikt med farisæerne

78. Men da farisæerne kom ud, holdt de samråd om, hvordan de skulle få ham slået ihjel. Da Jesus blev klar over det, drog han bort derfra. Mange fulgte ham, og han helbredte dem alle og advarede dem om ikke at gøre ham berømt.

(Det var for at profeten Jesajas ord kunne blive opfyldt. Han siger:

*Se, mit barn, ham jeg har udvalgt –
min elskede, som min sjæl fryder sig ved.*

*Over ham vil jeg lægge min ånd,
og han skal forkynde dom for folkene.*

*Han skændes ikke – råber ikke op –
ingen skal høre hans røst i gaderne.*

*Han knækker ikke skamferet rør –
udslukker ej osende væge,*

indtil han fører dommen til sejr.

Ja, på hans navn skal folkene håbe.)

79. Nu blev der ført en dæmonbesat hen til ham – én der var blind og stum, og han helbredte ham, så den stumme kunne både tale og se. Alle skarerne blev forundrede og de sagde:

"Mon ikke dette er Davids søn?"

Men da farisæerne hørte det, sagde de:

"Han hér kan ikke uddrive dæmoner, med mindre det er ved Beelzebul, dæmonernes fyrste."

Men da Jesus kendte deres rænker, sagde han til dem:

"Ethvert rige, der er i splid med sig selv, går til grunde, og ingen by eller intet hus, der er i splid med sig selv, kan bestå. Hvis nu Satan uddriver Satan, er han kommet i splid med sig selv. Hvordan skal hans rige så bestå? Og hvis jeg uddriver dæmoner ved Beelzebul, ved hvem uddriver *jeres* sønner dem så? Derfor skal *de* være *jeres* dommere. Hvis det imidlertid er ved Guds ånd, jeg uddriver dæmonerne, så er Guds rige kommet over jer.

Hvordan skulle nogen være i stand til at komme ind i den stærkes hus og røve hans gods, hvis ikke han først har bundet den stærke? Så først kan han røve hans hus.

Den, der ikke er med mig, er imod mig! Den, der ikke samler med mig, spreder! Derfor siger jeg dette til jer: Enhver forbrydelse og enhver bespottelse skal tilgives folk, men bespottelse imod ånden skal ikke tilgives. Hvis nogen taler et ord imod menneskets søn, skal det tilgives ham, men hvis nogen taler imod den hellige ånd, skal det aldrig tilgives ham – hverken i denne æon eller den kommende.

Enten passer I træet godt, så vil dets frugt også være god – eller I passer det dårligt, og så er dets frugt også dårlig. For træet kendes på frugten. Djævleyngel! Hvordan skulle I kunne sige noget godt, når I er onde? Hvad hjertet er fuldt af, løber munden over med.

Det gode menneske tager gode ting frem fra sit gode forråd – og det onde menneske tager onde ting frem fra sit onde forråd. Men jeg siger jer, at ethvert uovervejede ord, folk udtaler, skal de stå til regnskab for på dommedag. For ved dine ord skal du frikendes, og ved dine ord skal du fordømmes.”

80. Nogle af skrifteologerne og farisæerne svarede ham nu:

”Mester! Vi vil gerne se et tegn fra dig.”

Men han svarede dem:

”En ond og fordrejet generation søger tegn, men der skal ikke gives den noget tegn andet end profeten Jonas’ tegn. For ligesom Jonas var tre dage og tre nætter i bugen på den store fisk, således skal menneskets søn også være tre dage og tre nætter i jordens hjerte. Mænd fra Nineve skal rejse sig ved dommen sammen med denne generation, og de skal fordømme den, for de omvendte sig ved Jonas’ prædiken – og hør engang, her er mere end Jonas!

Dronningen fra syd skal rejse sig ved dommen sammen med denne generation, og hun vil fordømme den. For hun kom fra jordens ender for at høre Salomons visdom – og hør engang, her er mere end Salomon.

Når den urene ånd er faret ud af mennesket, farer den omkring i ørkenen¹⁸ og søger hvile, men den finder ingen ro. Så siger den:

”Jeg vil vende tilbage til mit hjem, som jeg forlod.”

Og når den kommer, finder den det ubeboet, fejet og prydet. Så drager den ud og tager syv andre ånder med sig værre end den selv, og de drager ind og slår sig ned dér, så det sidste bliver værre for mennesket end det første. Således skal det også gå denne onde generation.

¹⁸ Egentlig: ’vandløse steder’

Den sande familie

81. Mens han endnu talte til skarerne, tænk, så stod hans mor og hans brødre udenfor og ville gerne tale med ham. Én sagde til ham:

"Hør, din mor og dine brødre står udenfor og vil gerne tale med dig."

"Hvem er min mor? Hvem er mine brødre?" svarede han den pågældende. Så rakte han sin hånd ud mod sine lærlinge og sagde:

"Se her! min mor og mine brødre! Ja, enhver, som gør min himmelske fars vilje, *han* er min bror og søster og mor."

Den tredje store prædiken: om Guds rige

82. Samme dag forlod Jesus huset og satte sig nede ved havet. Store folkeskarer stimlede sammen om ham, så han måtte gå ombord i en båd og sætte sig, mens hele skaren stod på stranden. Han talte meget til dem i lignelser og sagde bl.a.:

"Hør her! En sædemand gik ud for at så, og mens han såede, faldt noget langs med vejen, hvor fuglene kom og spiste den. Andet faldt på klippegrund, hvor der ikke var meget jord. Det spirede straks, fordi jorden ikke var dyb, men da solen stod op, blev det svedet og visnede, fordi det ikke havde rod. Andet faldt blandt torne, og tornene voksede op og kvalte det. Men noget faldt på den gode jord og bar frugt - noget hundrede gange, andet tres, andet igen tredive.

Den som har ører at høre med, han høre!"

83. Lærlingene kom nu hen og spurgte ham:

"Hvorfor taler du til dem i lignelser?"

Han svarede dem:

"Jer er det givet at kende mysteriet om det himmelske rige, men dem er det ikke givet. For den, som har, ham skal der gives, men den, som ikke har, han skal fratages selv det, han har. Det er derfor, jeg taler til dem i lignelser, for de ser og ser dog ikke - de hører og hører dog ikke - endsige da forstår noget som helst. På dem er Jesajas profeti gået i opfyldelse, når han siger:

*"I skal høre og høre og intet fatte,
se og se og slet ikke indse.
For dette folks hjerte er blevet sløvt,
de hører dårligt med ørerne,
deres øjne har de lukket til,
for at de ikke skulle se med øjnene*

*eller høre med ørerne
eller begribe med hjertet og omvende sig
så jeg kan helbrede dem."*

Jeres øjne derimod er velsignede, for de ser – ligeså jeres ører, for de hører. Ja, jeg siger jer, at mange profeter ønskede at se, hvad I ser, men så det ikke – at høre, hvad I hører, men hørte det ikke.

84. Tag nu lignelsen om sædemanden. Til enhver, som hører ordet om riget uden at forstå det, til ham kommer Den Onde og river dét bort, som er sået i hans hjerte. Det er det, der er sået ved vejen.

Det, som er blevet sået på klippegrund, det forestiller ham, der hører ordet, og straks tager imod det med glæde, men han har ikke rod i sig – følger blot med tiden – så når der kommer trængsler eller forfølgelser på grund af Ordet, tager han straks anstød af det.

Det, som er blevet sået blandt torne, det forestiller ham, der hører ordet, men tidens bekymringer og rigdommens bedrag kvæler ordet, så det bliver ufrugtbart.

Men det, som er blevet sået på den gode jord, det forestiller ham, der hører ordet og forstår det, og *han* bærer frugt – nogle bærer hundrede gange, andre tres, andre igen tredive."

85. En anden lignelse fortalte han dem. Han sagde:

Det himmelske rige er som en mand, der har sået god sæd i sin mark. Men mens folkene sov, kom hans fjende og såede ugræs midt blandt hveden. Så gik han igen. Da planterne spirede og bar frugt, så dukkede også ugræsset op. Så kom husbondens slaver hen til ham og sagde:

"Herre! Var det ellers ikke *god* sæd, du såede i din mark? Hvor kommer så ugræsset fra?"

Han sagde til dem:

"Dette er min fjendes værk."

Slaverne siger så til ham:

"Ønsker du, at vi skal gå ud og samle det sammen?" Men han svarede:

"Nej, for så rykker I bare hveden op, når I samler ugræsset. Lad dem bare vokse sammen indtil høsten. Når høsten kommer, så vil jeg sige til høstfolkene: Saml først ugræsset og bind det i neg, så det kan blive brændt. Hveden derimod skal I samle sammen i min lade."

86. Endnu en lignelse fremlagde han for dem. Han sagde:

Det himmelske rige er som et sennepsfrø, som en mand tog og såede i sin mark. Det er det mindste af alle sædekorn, men når det er udvokset, er det større end havens prydplanter – ja, det bliver et træ, så himlens fugle kommer og bygger rede i dets grene.”

87. Atter en lignelse fortalte han dem:

”Det himmelske rige er som en surdej, som en kvinde tog og æltede med tre mål mel, indtil det hele var gennemsyret.”

Alt dette fortalte Jesus i lignelser til skarerne. Bortset fra i lignelser talte han ikke til dem. Det var for at det skulle blive opfyldt, som blev sagt gennem profeten Jesaja, der sagde:

*”Jeg vil åbne munden med lignelser –
det, som er skjult fra verdens grundlæggelse, vil jeg udlægge.”*

88. Da han havde sendt skarerne bort, gik han tilbage i huset. Så kom hans lærlinge og sagde:

”Forklar os lignelsen med ugræsset på marken.”

”Den, der sår den gode sæd,” svarede han, ”er menneskets søn. Marken er verden. Den gode sæd, det er rigets sønner, men ugræsset er Den Ondes sønner. Fjenden som sår dem, er djævelen. Høsten er tidens fylde, og høstfolkene er engle. Sådanne som ugræsset samles og fortæres af ild, således skal det ske ved tidens fylde. Menneskets søn skal sende sine engle, og han vil fjerne alle dem sit rige, der vækker til frafald og dem, som lever lovløst. De skal kaste dem i fyret, og dér skal der være gråd og tænderskæren. Så skal de retfærdige skinne som solen i deres fars rige.

Den, som har ører at høre med, han høre!

89. Det himmelske rige er som en skat, der er blevet gemt i marken. En mand finder den og begraver den igen, og af lutter glæde over den går han hen og sælger alt, hvad han ejer, og så køber han marken.

90. Og det himmelske rige er som en købmand, der handler med smukke perler. Da han så endelig fandt den ene meget kostbare perle, gik han hen og solgte alt, hvad han havde og købte den.

91. Det himmelske rige er som et net, der blev kastet i havet og samlede alle slags fisk. Da det var fuldt, blev det trukket op på land, og de satte sig og samlede de gode i kar, men de dårlige smed de ud. Således skal det gå i tidens fylde. Englene skal gå ud og adskille de onde fra de retfærdiges kreds og kaste dem i

fyret. Der skal der være gråd og tænderskæren. Har I forstået alt dette?"

De svarede ham:

"Ja!"

Så sagde han til dem:

"Så er da enhver skriftteolog, som er blevet oplært i det himmelske rige, som en husbond, der smider nyt såvel som gammelt ud af sit skatkammer."

Mistillid

92. Da Jesus havde afsluttet disse lignelser, drog han bort derfra. Han kom så ind i sin fædrene by, og han underviste dem i deres synagoge, så de blev forundrede og sagde:

"Jamen, hvorfra har han denne visdom og disse underfulde gerninger? Er han ikke tømrerens søn? Hedder hans mor ikke Maria og hans brødre Jakob og Josef og Simon og Judas, og lever alle hans søstre ikke her hos os? Hvorfra kommer så alt dette?" Ja, de blev ligefrem forargede på ham.

Men Jesus sagde til dem:

"En profet er aldrig æreløs undtagen i sin fædrene by - i sit eget hjem!"

Der på stedet gjorde han ikke mange undere på grund af deres mistillid.

Mordet på Johannes Døberen

93. På den tid hørte tetrarken Herodes¹⁹ rygter om Jesus, og han sagde til sine tjenere:

"Det må være Johannes Døberen. Han er opstået fra de døde, og derfor virker de undergørende kræfter i ham."

Herodes havde nemlig arresteret Johannes, lænket ham og sat ham i fængsel på grund af Herodias, der var Filip, hans brors hustru. Johannes havde nemlig sagt til ham, at det ikke var tilladt ham at have hende. Egentlig ville han helst slå ham ihjel, men han frygtede folkemængden, for de betragtede Johannes som en profet.

Men dengang Herodes' fødselsdag så blev fejret, dansede Herodias' datter midt under festen, og hun behagede Herodes i den grad, så han med en ed svor at give hende, hvad end hun bad om. Tilskyndet af sin mor siger hun så:

"Giv mig her på et fad Johannes Døberens hoved."

¹⁹ Herodes den Stores søn, Herodes Antipas, der som romersk vasalfyrste herskede over Israel i et såkaldt tetrarki (firemandsvælde) sammen med sine brødre Herodes Arkelaos og Herodes Philip. Galilæa hørte under Antipas.

Kongen blev ked af det, men på grund af eden og dem, der lå til bords med ham, befalede han, at det skulle tilstedes hende. Han sendte så bud og halshuggede Johannes i fængslet. Hans hoved blev nu bragt ind på et fad, som blev givet til pigen, der gav det til sin mor.

Senere kom hans lærlinge til. De tog hans legeme og begravede det. Så gik de hen og fortalte det til Jesus.

Mad til alle 1

94. Da Jesus hørte det, drog han bort derfra i en båd til et øde sted for sig selv. Det kom folkemængden for øre, så de fulgte efter ham til fods fra byerne. Så da han kom derud, så han en stor folkeskare. Han fik medlidenhed med dem, og han helbredte deres syge.

95. Da det nu blev aften, kom hans lærlinge hen til ham og sagde:

”Stedet er øde og dagen er allerede gået. Send mængden bort, så de kan gå ind i landsbyerne og købe sig noget mad.”

”De behøver ikke drage bort,” svarede Jesus, ”I kan jo give dem noget at spise!”

”Det går ikke,” sagde de, ”her er ikke andet end fem brød og to fisk.”

”Bring mig dem her!” sagde han, og så bad han menneskemængden om at lægge sig på græsset. Han tog de fem brød og de to fisk, så op mod himlen og velsignede dem. Og efter at have brækket brødene i stykker, gav han dem til lærlingene, og lærlingene gav dem til folkeskaren.

Alle spiste og blev mætte, og de samlede tolv kurvefulde af det, som blev til overs af stykkerne. Der spiste omkring fem tusind mænd foruden kvinder og børn.

Om at gå på vandet

96. Straks efter bad han lærlingene om at gå ombord i båden og sejle i forvejen til den anden side, indtil han havde fået sendt folkeskaren af sted. Da han havde sendt mængden af sted, gik han op på bjerget for sig selv for at bede. Mens aftenen skred frem, var han alene deroppe.

Imidlertid blev båden, der allerede var mange stadier²⁰ fra land, trængt af bølgerne, eftersom vinden var imod. Men i den fjerde nattevagt²¹ kom han ud til dem, gående på havet. Lær-

²⁰ Græsk længdemål ca. 190 m. Jf. stadion.

²¹ Mellem kl. 3 og kl. 6

lingene, der fik øje på ham gående omkring på havet, blev forfærdede og sagde:

"Det er et spøgelse!"

Og de råbte og skreg af frygt.

Men i det samme talte Jesus til dem og sagde:

"Vær frimodige! Det er mig! Frygt ikke!"

"Herre! hvis du er dig," svarede Peter, "så befal mig at komme ud til dig på vandet."

"Kom!" sagde han

Så steg Peter ud af båden, gik på vandet og kom hen til Jesus.

Men da han mærkede vinden, blev han bange, så han begyndte at synke, og han skreg:

"Herre! red mig!"

Straks rakte Jesus hånden ud, greb fat i ham og sagde:

"Hvor er din tillid! Hvorfor tvivlede du?"

Da de var kommet ombord i båden, lagde vinden sig. De, der var i båden faldt på knæ for ham og sagde:

"Du er i sandhed Guds søn!"

Om spiseregler

97. Da de var kommet over, kom de til Genesarets land. Mændene der på stedet genkendte ham, og de sendte bud til hele omegnen, der så kom til ham med alle, der havde ondt. De bad ham om blot at måtte røre ved fligen af hans tøj, og alle, der rørte, blev helbredt.

98. Så kommer der nogle farisæere og skrifteologer fra Jerusalem til Jesus og siger:

"Hvorfor bryder dine lærlinge med de gamles overlevering? De vasker jo ikke hænder, når de spiser brød."

"Ja, hvorfor bryder I selv med Guds bud til fordel for jeres egen overlevering?" svarede han dem. "Gud siger jo: Ær din far og din mor! og Den, der taler ondt om far eller mor skal i sandhed dø! Men I hævder, at enhver skal sige til sin far eller mor: Det, I skulle have glæde af fra mig, skal være offergave. Så ærer han jo på ingen måde sin far eller mor, og I har ophævet Guds ord til fordel for jeres egen overlevering. Hyklere! Jesaja profeterede rigtigt om jer, da han sagde:

*"Dette folk ærer mig med læberne,
men deres hjerte er langt borte fra mig.
Forgæves dyrker de mig,
når de docerer menneskebud som doktriner."*

Så sammenkaldte han skaren og sagde til dem:

"Hør her og forstå nu, hvad jeg siger! Det er ikke det, der kommer ind i munden, der forurener mennesket. Nej, det, der går ud af munden – det er dét, der forurener mennesket."

Lærlingene kommer så hen og siger til ham:

"Ved du godt, at farisæerne blev forargede, da de hørte talen?"

"Enhver plante, som ikke er plantet af min himmelske far, skal rykkes op," svarede han. "Lad dem være. De er blinde vejledere for blinde, og når en blind vejleder en blind, falder de begge i grøften."

Peter tog ordet og sagde til ham:

"Forklar os lignelsen."

"Forstår I stadig ingenting?" spurgte han. "Forstår I da ikke, at alt, hvad der kommer ind i munden, ryger ned i maven og ud i lokummet? Men det, der kommer ud af munden, kommer fra hjertet, og det er dét, der forurener mennesket. For fra hjertet kommer onde rænker, mord, hor, utugt, tyveri, bagtalelse, blasfemi. Det er sådan noget, der forurener mennesket. Men at spise med uvaskede hænder forurener da ikke mennesket."

En pågående fremmed

99. Så gik Jesus derfra og gik bort til egnen omkring Tyrus og Sidon. Tænk, så kommer der en kanaanæisk kvinde fra den samme egn. Hun kommer frem og råber:

"Hav medlidenhed med mig, herre, Davids søn! Min datter er slemt plaget af en dæmon."

Han svarede hende ikke et ord, og hans lærlinge kom hen til ham og bad ham:

"Send hende dog væk! Hun råber jo efter os."

"Ja, jeg blev ikke sendt ud til andre end til de fortabte får af Israels hus," svarede han.

Da hun var kommet helt derhen, faldt hun ned for ham og sagde:

"Herre! hjælp mig!"

"Det er ikke særlig smukt at tage børnenes brød og kaste det for hundene," svarede han

"Jo, herre! Selv hundene spiser jo af de krummer, der falder fra deres herrers bord," sagde hun så.

"Kvinde dog!" svarede Jesus, "sikken en tillid du har! Det ske dig, som du vil!"

Og hendes datter blev helbredt i samme stund.

Mad til alle 2

100. Jesus tog nu af sted derfra og kom til Galilæahavet. Så gik han op på bjerget og satte sig dér. Store folkeskarer kom nu til ham, og de medbragte lamme, forkrøblede, blinde, stumme og mange andre. De lagde dem for hans fødder, og han helbredte dem, så skaren blev forundret over at se stumme tale, forkrøblede blive helbredt, lamme gå og blinde, der kunne se. Og de lovpriste Israels Gud.

Jesus sammenkaldte nu sine lærlinge og sagde:

"Jeg har medlidenhed med skaren. De har jo allerede været sammen med mig i tre dage nu, og de har ikke noget at spise. Jeg vil ikke sende dem sultne bort, for så besvimer de jo bare på vejen. "

"Hvorfra skal vi dog få nok brød til at mætte sådan en menneskemængde på dette øde sted?" sagde lærlingene.

"Hvor mange brød har I?"

"Syv og et par småfisk."

Han bad nu mængden om at lægge sig på jorden, og han tog de syv brød og fiskene, takkede, brækkede dem i stykker og gav dem til lærlingene, som gav dem videre til skarerne. Alle spiste og blev mætte, og der blev syv kurvefulde til overs med stykker. Der spiste syv tusind mænd foruden kvinder og børn.

101. Da han havde sendt skarerne bort, gik han ombord i båden og kom til egnen ved Magdala.²²

Her kom farisæerne og saddukæerne hen til ham. De udæskede ham og bad ham om at vise dem et tegn fra himlen. Han svarede dem:

"Når det bliver aften, siger I: Fint vej, for himlen er rød. Og om morgenen: Stormvejr i dag, for himlen er rød og truende. Himlens udseende forstår I jer på at tyde, men tidens tegn kan I ikke forstå! Det er en ond og utro generation, der søger tegn, så der skal ikke gives den noget tegn andet end Jonas' tegn."

Så forlod han dem og gik sin vej.

Da lærlingene kom over til den anden side, havde de glemt at tage surbrød med. Jesus sagde nu til dem:

"Se til at I vogter jer for farisæernes og saddukæernes surdej!"

Men de blev bekymrede og tænkte, at det nok var fordi de ikke havde taget surbrød med. Det forstod Jesus, så han sagde:

"I har så lidt tillid. Hvorfor bekymrer I jer over, at I ikke tog brød med? Forstår I da endnu ikke? Kan I ikke huske de fem brød til de fem tusind og hvor mange kurve, I samlede? Eller

²² Flere håndskrifter skriver *Magadan*

de syv brød til de fire tusind og hvor mange kurve, I samlede? Hvordan kan det være, at I ikke fatter, at jeg ikke talte til jer om brød, men om at vogte jer for farisæernes og saddukæernes surdej?"

Så forstod de, at han ikke talte om at vogte sig for surdej, men for farisæernes og saddukæernes lære.

Hvem er jeg?

102. Jesus kom nu til egnen ved Cæsaræa Filippi, og han spurgte sine lærlinge:

"Hvem siger folk, at menneskets søn er?"

De svarede:

"De har sagt Johannes Døbereren; andre siger Elias; andre igen Jeremias eller en af profeterne."

"Men I – hvem siger I, at jeg er?"

"Du er Messias", sagde Simon Peter, "den levende Guds søn!"

"Velsignet være du, Simon Barjona!"²³ svarede Jesus, "for det har kød og blod ikke åbenbaret dig, men min himmelske far. Og jeg siger dig: Du er Peter, og på den klippe²⁴ vil jeg bygge min forsamling, og dødsrigets²⁵ porte skal ikke lukke sig over den. Jeg vil skænke dig nøglerne til det himmelske rige, så hvad du lukker på jorden, skal være lukket i himlene, og hvad du åbner på jorden, skal være åbent i himlene."

Derpå formanede han lærlingene om ikke at sige til nogen, at han var Messias.

Om den forestående død 1

103. Fra da af begyndte Jesus at fortælle sine lærlinge, at han måtte drage til Jerusalem og lide meget ondt fra de ældste, ypperstepræsterne og skrifteologerne – at han skulle slås ihjel og blive oprejst på den tredje dag.

Så tog Peter ham til side og begyndte at gå i rette med ham:

"Gud bevare dig, Herre! Sådan skal det på ingen måde gå dig!"

Men han vendte sig og sagde til Peter:

"Gå din vej, Satan! Vil du gøre det af med mig?²⁶ Du fatter ikke, hvad der kommer fra Gud – kun det menneskelige."

Henvendt til sine lærlinge sagde Jesus så:

"Hvis nogen ønsker at efterfølge mig, må han fornægte sig selv, påtage sig sit kors og følge mig. Den, som ønsker at redde

²³ Almindeligvis oversat: Jonas' søn. *Bar* er aramaisk for søn.

²⁴ *petra* – betyder klippe. Ordspil med navnet *Petros*.

²⁵ Egl. *Hades*.

²⁶ *skandalon ei* – egentlig: 'du er en anstødssten for mig'.

sit liv, skal miste det, men den, som mister sit liv på grund af mig, skal finde det. Ja, hvad gavner det et menneske, om han vinder hele verden, men mister sit liv? Eller hvad kan et menneske give som betaling for sit liv? Menneskets søn er på vej til at komme i sin fars herlighed sammen med sine engle, og så vil han betale enhver efter hans gerninger.

104. Ja, jeg siger jer: der er nogle af dem, der står her, som ikke skal smage døden, før de har set menneskets søn komme i sit rige."

Et himmelsk syn

Seks dage senere tog Jesus Peter, Jakob og hans bror Johannes med sig og fører dem op på et højt bjerg, hvor de var alene. Her blev han forvandlet for øjnene af dem, så hans ansigt strålede som solen, og hans tøj blev lysende hvidt. Og tænk, Moses og Elias kom til syne for dem og de havde en samtale med ham.

Nu brød Peter ind og sagde til Jesus:

"Herre! Her er godt for os at være. Hvis du vil, skal jeg bygge tre hytter her – en til dig, en til Moses og en til Elias..."

Mens han endnu talte, tænk, så trak en lysende sky hen over dem, og tænk engang, der lød en stemme fra skyen, der sagde:

"Dette er min elskede søn. I ham har jeg velbehag. Lyt til ham!"

Da de hørte det, faldt lærlingene på deres ansigt. De var skrækslagne. Jesus kom nu hen og rørte ved dem:

"Rejs jer op! Frygt ikke!"

Og da de løftede blikket, så de ikke andre end Jesus selv – helt alene.

105. Da de gik ned fra bjerget formanede Jesus dem og sagde:

"Fortæl ikke nogen om dette syn, før menneskets søn er oprejst af døde."

Så spurgte lærlingene ham:

"Hvorfor siger skrifteologerne egentlig, at Elias først skal komme?"

"Elias kommer faktisk," svarede ham, "og han vil genoprette alting. Ja, jeg siger jer: Elias er allerede kommet, men de kendte ham ikke. Tværtimod gjorde de med ham efter forgodtbefindende. På samme måde skal menneskets søn snart lide på grund af dem."

Så forstod lærlingene, at han talte om Johannes Døberen.

Den epileptiske søn

106. Da de kom hen til skaren, kom der en mand hen og knælede ned for ham:

"Herre! hav medlidenhed med min søn, for han har epilepsi og lider meget ondt. Mange gange falder han i både ild og vand. Jeg bragte ham til dine lærlinge, men de kunne ikke helbrede ham."

"O, du utro og forkvaklede generation!" svarede Jesus, "Hvor længe skal jeg dog være sammen med jer? Hvor længe skal jeg holde jer ud? Før ham herover til mig!"

Så talte Jesus strengt til ham, så dæmonen fór ud af ham. Og drengen blev helbredt i samme stund. Bagefter kom lærlingene hen til Jesus alene og spurgte:

"Hvorfor kunne *vi* ikke uddrive den?"

"Fordi I savner tillid," svarede han dem, "Ja, jeg siger jer, hvis I bare havde tillid som et sennepsfrø, kunne I sige til dette bjerg: Flyt dig herfra og derhen! – og det ville flytte sig. Intet ville være umuligt for jer.

Om den forestående død 2

107. Mens de gjorde sig klar i Galilæa, sagde Jesus til dem:

"Menneskets søn står overfor at blive udleveret i menneskehænder. De vil slå ham ihjel, og på den tredje dag vil han blive oprejst."

Det gjorde dem dybt bedrøvede.

Om tempelskat

108. Da de var kommet ind i Kapernaum, kom de, der indsamlede didrakmen²⁷ hen til Peter og sagde:

"Betaler jeres mester ikke didrakmen?"

"Jo!" svarede han.

Da han så kom ind i huset, kom Jesus ham i forkøbet og sagde:

"Hvad mener du, Simon? Fra hvem modtager jordens konger told eller skat? Fra deres egne landsmænd²⁸ eller fra fremmede?"

"Fra de fremmede," svarede han,

"Men så går landsmændene jo fri," sagde Jesus. "Nå, men for ikke at vække anstød, så gå ned til havet og kast en krog ud. Tag den første fisk, der kommer op og åbn munden på den. Så

²⁷ En tempelskat. En didrakme var en græsk sølvmønt, der svarede nogenlunde til to romersk denarer – altså omkring to daglønninger.

²⁸ Egl. 'sønner'

vil du finde en statér.²⁹ Den kan du tage og give dem fra mig og dig.”

De mindst er de største

109. På samme tid kom lærlingene hen til Jesus og spurgte:

”Hvem er den største i det himmelske rige?”

Han kaldte så et barn hen, stillede det midt iblandt dem og sagde:

”Jeg kan godt sige jer, at hvis ikke I lægger jeres liv om og bliver som børn, kommer I slet ikke ind i det himmelske rige. Så enhver, der ydmyger sig selv ligesom dette barn, *han* er den største i det himmelske rige, og enhver der tager imod sådan et barn i mit navn, tager imod mig. Men enhver, som får en eneste af disse små, som hengiver sig til mig til at falde fra, for ham var det bedre, at der blev hængt en tung møllesten om halsen på ham, og han blev sænket i havets dyb.

110. Fri verden for frafaldet! Det er åbenbart nødvendigt, at der kommer frafald, men forbandet være det menneske, der er årsag til det! Så hvis din hånd eller din fod får dig til at falde fra, så hug dem af og kast dem fra dig. Det er bedre for dig at gå ind til livet forkrøblet eller lam, end at blive kastet i den evige ild med begge hænder eller begge fødder i behold. Eller hvis dit øje får dig til at falde fra, så riv det ud og kast det fra dig. Det er bedre for dig at gå enøjjet ind til livet end at skulle kastes i det brændende Gehenna med begge øjne i behold.

Se til at I ikke foragter en eneste af disse små, for jeg siger jer: deres himmelske engle ser uophørligt min himmelske fars ansigt. Menneskets søn er jo kommet for at redde det fortabte.

Eller hvad mener I? Hvis et menneske har hundrede får, og ét af dem er løbet væk, vil han så ikke forlade de nioghalvfems i bjergene og gå omkring og lede efter det, som er blevet væk? Hvis han finder det, kan jeg godt sige jer, at han glæder sig mere over dét end over de nioghalvfems, som ikke er løbet væk. Det er altså ikke min himmelske fars vilje, at én eneste af disse små skal gå til grunde.

Om tilgivelse

Hvis din bror svigter dig, så gå hen og tal ham til rette i enrum. Hvis han lytter til dig, har du vundet din bror for dig. Men hvis han ikke lytter til dig, så tag en eller to mere med dig, så hvert ord må blive styrket gennem to eller tre vidners udsagn. Hvis han stadig ikke vil lytte til dem, så sig det til for-

²⁹ En mønt til en værdi af fire drakmer.

samlingen, og hvis han overhører forsamlingen, så skal han være for dig som én af de fremmede folk eller ågerkarlene. Ja, jeg siger jer: dem, I lukker ude³⁰ på jorden, skal være lukket ude fra det himmelske, og dem, I åbner for³¹ på jorden, for dem skal det himmelske være åbent.

111. Og jeg siger jer: hvis to af jer bliver enige på jorden om hvad som helst, og de beder om det, så sker det for dem i kraft af min himmelske far. For hvor blot to eller tre er sammen i mit navn, dér er jeg midt iblandt dem.”

Nu kom Peter hen og sagde til ham:

”Herre! hvor mange gange skal jeg tilgive, at min bror svigter mig? Op til syv gange?”

”Jeg siger dig: ikke op til syv gange, men op til halvfjerds gange syv gange,” sagde Jesus.

”Det er ligesom med det himmelske rige, der er som en konge, som ville gøre regnskabet op med sine slaver. Da han nu begyndte på regnskabet, førte man én ind til ham – én, der skyldte ham ti tusind talenter.³² Da han ikke havde noget at betale med, befalede hans herre, at han skulle sælges som betaling sammen med hustruen og børnene og alt, hvad han ejede. Nu faldt slaven så på knæ for ham og sagde:

”Hav tålmodighed med mig, så skal jeg nok betale dig det hele tilbage.”

Imidlertid fik slavens herre medlidenhed med ham. Han satte ham simpelt hen fri og eftergav ham gælden.

Men da han kom ud, stødte slaven på en af sine medslaver, som skyldte ham hundrede denarer. Han greb ham i struben og sagde:

”Betal alt, hvad du skylder!”

Medslaven faldt ned for ham og bad:

”Hav tålmodighed med mig, så skal jeg nok betale dig tilbage.”

Men det ville han ikke. Tværtimod - da han var gået, lod han ham kaste i fængsel, indtil han havde betalt gælden.

Da hans medslaver nu så, hvad der var sket, blev de frygteligt kede af det, så de gik hen og fortalte deres herre alt, hvad der var foregået. Så indkaldte hans herre ham og siger til ham:

³⁰ Egl. 'binder'. Jf. afsnit 102 om nøglerne til det himmelske rige.

³¹ Egl. 'løser'.

³² En talent er en græsk værdibetegnelse, der svarede til omkring 6000 drakmer. En drakme svarer ca. til en romersk denarius, som er en dagløn for en arbejder, der altså skal arbejde 16 ½ år for at tjene én talent. 10.000 talenter er en uhyrlig sum.

"Din elendige slave! Hele din gæld eftergav jeg dig, fordi du bad mig om det. Burde du så ikke også have medlidenhed med din medslave, sådan som jeg fik medlidenhed med dig?"
Og hans herre blev vred og udleverede ham til bødlerne, indtil han havde betalt alt, hvad han skyldte.
Og det vil min himmelske far også gøre mod jer, hvis ikke hver og én af jer af hjertet tilgiver sin bror.

112. Da Jesus havde afsluttet denne tale, drog han bort fra Galilæa og kom til Judæas område på den anden side Jordan. Store skarer fulgte ham, og han helbredte dem dér.

Om skilsmisse

113. Nu kom farisæerne hen for at udæske ham, og de spurgte, om det er tilladt at skille sig af med sin hustru af en hvilken som helst grund. Han svarede dem:

"Har I ikke læst, at skaberen fra begyndelsen skabte dem som mand og kvinde og sagde:

"Derfor skal en mand forlade sin far og mor og holde sammen med sin hustru, og de to skal blive ét kød." De er altså ikke længere to, men ét kød. Så hvad Gud har sammenføjet, bør mennesket ikke adskille.""

"Hvorfor har Moses så befalet at give skilsmissebrev og sende hende bort?" spørger de ham.

"Moses tillod jer at skille jer fra jeres hustruer på grund af jeres hårde hjerter," sagde han, "men fra begyndelsen var det ikke sådan. Ja, jeg siger jer: enhver som skiller sig fra sin kvinde af anden grund end hor, begår utugt."

Lærlingene siger til ham:

"Hvis dét er tilfældet for manden i forhold til kvinden, er det bedre ikke at gifte sig."

"Ikke alle forstår Ordet," sagde han til dem, "det gør kun de, som det er blevet givet. Der er eunukker, som blev født sådan fra mors liv, og der er eunukker, som blev gjort til eunukker af mennesker. Og så er der eunukker, der gør sig selv til eunukker på grund af det himmelske rige. Forstå det, hvem der kan!"

Børnene

114. Nu kom de til ham med nogle børn, for at han skulle lægge hænderne på dem og bede. Lærlingene skældte ud på dem, men Jesus sagde:

"Lad børnene være og forbyd dem ikke at komme til mig, for himlenes rige består af deres slags."

Så lagde han hænderne på dem og tog af sted derfra.

Om rigdom og efterfølgelse

115. Tænk, så kommer der én hen til ham og siger:

"Mester, hvad godt skal jeg gøre for at få evigt liv?"

"Hvorfor spørger du mig om det gode?" sagde Jesus, "kun én er den gode. Nå, men hvis du gerne vil gå ind til livet, så hold budene."

"Hvilke?"

"Disse her: *Du må ikke slå ihjel; du må ikke bedrive hor; du må ikke stjæle; du må ikke vidne falsk; ær din far og din mor og; du skal elske dit medmenneske som om det var dig selv!*"

"Alt dette har jeg overholdt," siger den unge mand, "hvad mangler jeg mere?"

"Hvis du vil være fuldkommen," svarede Jesus, "så gå hen og sælg din ejendom og giv pengene til de fattige. Så vil du have en skat i det himmelske. Og kom så og følg mig."

Men da den unge mand hørte de ord, gik han bedrøvet bort, for han havde meget gods. Så sagde Jesus til sine lærlinge:

"Jeg kan godt sige jer: en rig har svært ved at komme ind i det himmelske rige. Lad mig sige det på denne måde: Det er nemmere for en kamel at gå igennem et nåleøje, end det er for en rig at gå ind i Guds rige!"

Da lærlingene hørte det, blev de stærkt forbløffede og sagde:

"Hvem kan så blive reddet?"

Jesus så på dem og sagde til dem:

"For mennesker er dette umuligt, men for Gud er alt muligt."

Om at være først og sidst

116. Så tog Peter ordet og sagde:

"Hør her, vi forlod alt og fulgte efter dig. Hvad vil der så være for os?"

"Jeg kan godt sige jer: i genfødslen, når menneskets søn sætter sig på sin herligheds trone, skal også I, som har fulgt mig, sidde på tolv troner og dømme Israels tolv stammer. Ja, enhver som har forladt hjem eller brødre eller søstre eller far eller mor eller børn eller marker for mit navns skyld, skal få det hundrede gange igen og arve evigt liv.

117. Dog mange af de første skal blive de sidste og mange af de sidste de første. For det himmelske rige er som en husbond, der gik ud tidligt om morgenen for at hyre arbejdere til sin

vingård. Da han var blevet enig med arbejderne om en denarius om dagen, sendte han dem hen i sin vingård.

Da han gik ud ved nitiden fandt han nogle andre, der stod ledige på torvet, og han sagde til dem:

"Gå også I hen i vingården, så skal jeg give jer, hvad der er ret og rimeligt."

Så gik de.

Endnu engang gik han ud ved middagstid og ved tretiden og gjorde det samme. Ja, ved femtiden gik han ud og fandt andre, som stod der, og han siger til dem:

"Hvorfor står I ledige her hele dagen?"

De svarede ham:

"Fordi ingen har hyret os."

Han siger til dem:

"Gå også I hen i min vingård, så skal I få, hvad der er ret og rimeligt."

Da det blev aften, siger vingårdens herre til sin formand:

"Kald på arbejderne og udbetal dem deres løn, sådan at du begynder med de sidste og kommer frem til de første."

Så kom de fra den ellefte time, og de fik hver en denarius. Da de første kom, mente de, at de skulle have mere, men også de fik hver en denarius. Da de havde fået den, gav de ondt af sig overfor husbonden og sagde:

"De dér, de sidste har arbejdet én time, og så stiller du dem lige med os, der har båret dagens byrde og brændende hede."

"Min ven! jeg gør dig ikke uret," svarede han en af dem. "Blev du ikke enig med mig om en denarius? Tag, hvad der er dit og gå! Men jeg vil nu gerne give ham den sidste det samme, som jeg gav dig. Må jeg ikke gøre, hvad jeg vil med det, der er mit? Eller ser du skævt til mig, fordi jeg er god?"

Således skal de sidste blive de første og de første de sidste. Mange er indbudt, men få er udvalgt!"

Om den forestående død 3

118. Jesus drog nu op mod Jerusalem. På vejen tog han de tolv til side og sagde til dem:

"Hør her, vi drager op til Jerusalem, og menneskets søn skal udleveres til ypperstepræsterne og skrifteologerne, og de vil dømme ham til døden. De vil udlevere ham til fremmede folk til at blive spottet og pisket og korsfæstet. Og på den tredje dag vil han blive oprejst."

Om magtbegær

119. Så kom Zebedæussønnernes mor hen til ham sammen med sine sønner. Hun faldt på knæ for ham for at bede ham om noget. Han sagde til hende:

"Hvad vil du?"

"Lov mig," sagde hun, "at disse mine to sønner skal sidde, den ene på din højre hånd og den anden på din venstre hånd i dit rige."

"I aner ikke, hvad I beder om," svarede Jesus. "Er I i stand til at drikke det bæger, jeg skal drikke? "

"Det er vi," svarer de ham.

"Mit bæger skal I vel drikke," sagde han til dem, "men sædet ved min højre og venstre hånd, er det ikke op til mig at give. Det gives til dem, som min far har beredt det til."

Da de ti andre hørte det, blev de forargede på de to brødre. Men Jesus kaldte dem til sig og sagde:

"I ved, at folkenes herskere hersker over dem, og de store udøver deres magt over dem. Sådan skal det ikke være blandt jer. Nej, hvis nogen blandt jer ønsker at blive stor, skal han være jeres tjener, og enhver, der vil være den første blandt jer, skal være jeres slave. På samme måde som menneskets søn ikke kom for at blive opvartet, men for at tjene – ja, for at give sit liv som løsepenge³³ for mange."

De to blinde 2

120. Da de kom ud af Jeriko, fulgte en stor folkeskare ham, og tænk, der sidder to blinde ved vejsiden. De hørte Jesus komme forbi, og så råber de:

"Forbarm dig over os, Herre, Davids søn!"

Mængden skældte ud på dem for at få dem til at tie stille, men de råbte bare endnu højere:

"Forbarm dig over os, Herre, Davids søn!"

Nu stoppede Jesus op, kaldte på dem og spurgte:

"Hvad ønsker I, at jeg skal gøre for jer?"

"Herre! at vore øjne må blive åbnet!"

Jesus fik medlidenhed med dem og rørte ved deres øjne. Straks fik de deres syn igen, og de fulgte ham.

Jesu indtog i Jerusalem

121. Da de nærmede sig Jerusalem og kom til Bethfage ved Olivenbjerget, sendte Jesus to lærlinge afsted med ordene:

³³ Den sum, man betaler for at købe en slave fri.

"Gå ind i den landsby derhenne. I vil straks finde et æsel, der står bundet sammen med sit føl: Løs dem og bring dem til mig. Hvis nogen siger noget til jer, skal I sige, at Herren har brug for dem. Så vil han straks lade dem gå."

Dette skete for at det skulle opfyldes, som er sagt gennem profeten, der siger:

*"Sig til Zions datter: Hør, din konge kommer til dig
mild og venlig, siddende på et æsel –
ja, et føl – et trækdyrs føl!"*

Så gik lærlingene, og da de havde gjort, som Jesus havde befale dem, kom de med æslet og føllet. De lagde deres kapper på føllet, og han satte sig op på det. De fleste af skaren lagde deres kapper på vejen, mens andre skar grene af træerne og spredte dem på vejen. Både de, der gik foran ham, og de, der fulgte efter ham, råbte og sagde:

"Hosanna, Davids søn! Velsignet være han, som kommer i Guds navn! Hosanna i det højeste!"

Ved hans indtog i Jerusalem blev hele byen chokeret, og man spurgte:

"Hvem er dog han?"

"Han er profeten Jesus, ham fra Nazareth i Galilæa," svarede mange.

Udrensning i templet

Så gik Jesus ind i Guds tempel og uddrev alle dem, der købte og solgte i templet, og han væltede vekselernes borde og stolene hos dem, der solgte duer. Han sagde til dem:

"Der står skrevet: Mit hus skal kaldes et bedehus. Men I har gjort det til et tilflugtssted for røvere."

Der kom både blinde og lamme til ham i templet, og han helbredte dem. Men da ypperstepræsterne og skrifteologerne så de undere, han udførte og børnene, der råbte: Hosanna, Davids søn! i templet, blev de vrede, og de sagde til ham:

"Hører du, hvad de siger?"

"Ja!" siger han til dem. *"Af spædes og diendes mund har du forordnet lovsang. Har I aldrig læst det?"*

Så forlod han dem og gik ud af byen til Bethania, hvor han tilbragte natten.

Figentræet

122. Næste morgen, da han var vendt tilbage til byen, blev han sulten. Han fik så øje på et enkelt figentræ ved siden af vejen

og gik hen til det, men han fandt ikke andet end blade på det. Så siger han til det:

"Gid du aldrig mere må bære frugt i al evighed!"

Øjeblikkeligt visnede træet.

Da lærlingene så det spurgte de forbavset:

"Hvordan kan figentræet visne uden videre?"

"Jeg kan godt sige jer," sagde Jesus til dem, "hvis I har tillid og ikke tvivler, kan I ikke blot gøre sådan med figentræet, men om I så siger til dette bjerg: Ryk dig op og kast dig i havet! så vil det ske. Og alt, hvad I beder om i tillidsfuld bøn, det får I."

Jesu autoritet

123. Så kom han ind i templet. Mens han underviste kom ypperstepræsterne og folkets ældste hen til ham og sagde:

"Med hvilken autoritet gør du dette? Hvem har givet dig lov til det?"

"Også jeg vil spørge jer om en ting," svarede Jesus, "så hvis I svarer mig, skal jeg nok fortælle, med hvilken autoritet jeg gør dette: Johannes' dåb, hvor kom den fra? Fra det himmelske eller fra mennesker?"

De drøftede det indbyrdes og sagde:

"Siger vi fra det himmelske, så vil han sige: Hvorfor havde I så ingen tillid til ham? Men siger vi fra mennesker, så gruer vi for folkeskaren, for de anser alle Johannes for at være en profet."

Så kom de med deres svar til Jesus:

"Vi ved det ikke."

"Så fortæller jeg jer heller ikke, med hvilken myndighed jeg gør, hvad jeg gør," sagde Jesus til dem.

De to sønner

"Men hvad mener I? Der var en mand, der havde to sønner. Han gik hen til den første og sagde: "Min søn, gå hen og arbejd i vingården i dag." Han svarede: "Det vil jeg gerne, Herre!" Men han gik ikke derhen. Så gik han hen til den anden og sagde det samme. Han svarede: "Nej, det vil jeg ikke." Men senere fortrød han og gik derhen. Hvem af de to gjorde nu deres fars vilje?"

"Den sidste," svarer de.

"Jeg kan godt sige jer," sagde Jesus, "ågerkarle og alfonser skal gå forud for jer ind i det himmelske rige. Johannes kom til jer på retfærdighedens vej, og ham havde I ingen tillid til. Det havde til gengæld ågerkarlene og alfonserne. Men selv om I indså det, fortrød I ikke bagefter og fik tillid til ham.

De onde forvaltere

124. Hør nu en anden lignelse:

Der var en husbond, der plantede en vingård. Han satte et hegn omkring den, gravede en vinperse i den og byggede et tårn. Så lejede han den ud til forvaltere og rejste bort. Da frugt-tiden nærmede sig, sendte han sine slaver til forvalterne for at hente sin høst.

Men forvalterne greb hans slaver. Én slog de, en anden dræbte de, og én stenede de. Endnu engang sendte han andre slaver – flere end de første, men de gjorde det samme med dem. Til sidst sendte han sin søn til dem, idet han tænkte: Min søn *vil* de da respektere.

Men da forvalterne så sønnen, sagde de til hinanden: Han er arvingen. Kom, lad os slå ham ihjel, så vi kan få hans arv. Så greb de ham, trak ham ud af vingården og slog ham ihjel.

Når vingårdens herre nu kommer, hvad vil han så gøre med disse forvaltere?"

"De onde vil han give et ondt endeligt," siger de til ham, "og så vil han leje vingården ud til andre forvaltere, som vil give ham høsten i rette tid."

Jesus siger til dem:

"Har I aldrig læst i skrifterne:

Den sten, husbyggerne forkastede, den er blevet hovedhjørnet.

Fra Gud kom dette – det er forunderligt for vore øjne?

Derfor siger jeg jer: Guds rige skal tages fra jer og gives til et folk, som bærer dets frugter. Den, som falder over denne sten, brækker måske benet, men den, den falder ned over, ham vil den knuse."

125. Da ypperstepræsterne og farisæerne hørte hans lignelser, indså de, at det var dem, han talte om, og de søgte at pågribe ham, men de frygtede folkeskarerne, fordi de anså ham for at være en profet.

Kongesønnens bryllup

Jesus tog nu igen ordet og talte på ny til dem i lignelser:

"Det himmelske rige er som en konge, som fejrede bryllup for sin søn. Han udsendte sine slaver for at hente dem, der var blevet indbudt, men de ønskede ikke at komme. Endnu engang sendte han andre slaver ud og sagde: Sig til de indbudte: Hør, jeg har tilberedt mit måltid – mine okser og mine fedekalve er blevet slagtet. Alt er rede. Kom nu til bryllup!

Men de lod som ingenting og gik deres vej. En gik ud på sin mark, en anden til sin forretning. De øvrige greb hans slaver, mishandlede dem og dræbte dem.

Så blev kongen rasende, og han sendte sine hære ud og tilintetgjorde disse mordere og nedbrændte deres byer.

Bagefter siger han til sine slaver: Brylluppet er rede, men de indbudte viste sig uværdige. Gå derfor ud til korsvejene og indbyd dem, I kan finde, til brylluppet. Slaverne gik så ud til vejene og sammenbragte alle, de fandt, onde såvel som gode. Og bryllupssalen blev fyldt med gæster, der lå til bords.

Kongen kom nu ind for at se til dem, der lå til bords, og dér fik han øje på en mand, som ikke var iført bryllupstøj. Han siger til ham:

- Min ven! hvordan er du kommet herind uden at have bryllupstøj på? Men han tav. Så sagde kongen til tjenerne.

- Bind ham på hænder og fødder og smid ham ud i mørket udenfor. Dér skal der være gråd og tænderskæren. For vel er mange indbudt, men få er udvalgte."

Cæsars mønt

126. Nu gik farisæerne hen og lagde planer for, hvordan de kunne fælde ham med hans egne ord. De sendte så deres lærlinge hen til ham sammen med herodianerne og sagde:

"Mester, vi ved, at du er sanddru og i sandhed lærer Guds vej. Du foretrækker ikke nogen fremfor andre, og du skeler ikke til menneskers ydre. Fortæl os nu, hvad du synes. Er det tilladt at betale skat til Cæsar eller ej?"

Jesus gennemskuede imidlertid deres ondskab og sagde:

"Hvorfor frister I mig, hyklere? Vis mig den mønt, I betaler skat med."

De viste ham en denarius, og han sagde til dem:

"Hvis ikon og hvis indskrift er det?"

"Cæsars."

"Så giv Cæsar, hvad der er Cæsars, men Gud, hvad der er Guds."

Da de hørte det, undrede de sig. Så forlod de ham og gik deres vej.

Om opstandelsen

127. Samme dag kommer nogle saddukæere hen til ham (det er dem, der påstår, at der ingen opstandelse findes) og spørger ham:

"Mester! Moses har sagt, at hvis én dør barnløs, så skal hans bror gifte sig med hans hustru og opfostre afkom for sin bror. Der var engang hos os syv brødre. Den første giftede sig og døde uden at have fået afkom, så han efterlod sin hustru til sin bror. På samme måde gik det med den anden og den tredje lige til den syvende. Sidst af alle døde også hustruen. I opstandelsen, for hvem af de syv vil hun være hustru, når de nu alle har haft hende?"

Jesus svarede dem:

"I tager fejl, eftersom I hverken kender skrifterne eller Guds kraft. I opstandelsen gifter man sig ikke eller gives til ægte. Nej, man er som himmelske engle. Og hvad angår de dødes opstandelse, har I så ikke læst Guds ord til jer, når han siger: *Jeg er Abrahams Gud, Isaks Gud og Jakobs Gud?* Gud er jo ikke Gud for de døde, men for de levende."

Da folkeskarerne hørte det, blev de ude af sig selv af forundring over hans undervisning.

De største bud

128. Da farisæerne hørte, at han havde lukket munden på sadukæerne samlede de sig, og én af dem – en lovkyndig – spurgte ham for at sætte ham på prøve:

"Mester, hvilket bud er det store i loven?"

"Du skal elske Herren, din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind! Det er det store – ja, det første bud. Det andet er som det: Du skal elske dit medmenneske, som om det var dig selv! På disse to bud hænger hele loven og profeterne."

Om Messias

129. Da farisæerne nu alligevel var samlet, udspurgte Jesus dem. Han sagde:

"Hvad mener I om Messias? Hvis søn er han?"

"Davids," svarer de.

"Hvordan kan David så i ånden kalde ham Herre, når han siger: *Gud sagde til min Herre: sæt dig ved min højre, indtil jeg lægger dine fjender som en fodskammel for dine fødder.* Hvis David altså kalder ham Herre, hvordan kan han så være hans søn?"

Ingen kunne svare ham et ord, og efter den dag var der heller ingen, der turde spørge ham om noget mere.

Den fjerde store prædiken: imod den religiøse elite

130. Nu talte Jesus til folkeskarerne og til sine lærlinge:

”Skrifteologerne og farisæerne har sat sig på Moses’ stol. Så alt, hvad de *siger* til jer, skal I gøre og efterleve. Men deres *gerninger* skal I ikke efterleve, for nok taler de, men de efterlever ikke det, de siger. De binder tunge byrder op og lægger dem på menneskers skuldre, men selv vil de ikke røre dem med en finger. Alt, hvad de *gør*, gør de for at blive beundret af mennesker. Deres bederemme gør de brede og deres kvaster store. De elsker at sidde til højbords ved sammenkomsterne og på de fornemste pladser i synagogerne – at blive hilst på torvene og blive kaldt ’Rabbi’ af mennesker.

(I øvrigt skal I ikke lade jer kalde ’Rabbi’, for én er jeres sande mester, men I er alle brødre. Og ingen på jorden skal kalde jer ’far’, for én er jeres himmelske far. Ej heller skal I kaldes kateketer,³⁴ for én er jeres sande kateket, nemlig Messias. Nej, den største blandt jer skal være jeres tjener. Den, der ophøjer sig selv, skal ydmyges, og den, der ydmyger sig selv, skal ophøj-
jes.)³⁵

Forbandet være I, skrifteologer og farisæere! Hyklere! I lukker det himmelske rige for mennesker. Selv går I ikke derind, og de, som gerne ville derind, forhindrer I i det. Ja, I opæder enkers hjem og beder rigtig længe for et syns skyld. Derfor får I en strengere dom.

131. Forbandet være I, skrifteologer og farisæere! Hyklere! I krydser hav og ørken for at skaffe én proselyt, men når han så er blevet det, gør i ham til søn af Gehenna – dobbelt så meget som I selv.

Forbandet være I blinde vejledere, som siger: Det, at sværge ved templet, betyder ingenting, men den, der sværger ved templets guld, er bundet af sin ed. Er I da både dumme og blinde? For hvad er vel størst? Guldet eller templet, der helliger guldet? Og I påstår, at det at sværge ved alteret, ikke betyder noget, men den, der sværger ved offergaven, der ligger på det, er bundet af sin ed. Hvor er I blinde! For hvad er vel størst? Gaven eller det alter, der helliger gaven? Så den, der sværger ved alteret, sværger ved dét og ved alt, hvad der ligger på det. Og den, der sværger ved templet, sværger ved dét og ved ham, som bor i det. Og den, der sværger ved det him-

³⁴ Underviser. Det græske ord går igen i ’katekismus’, og i den grønlandske kirke findes titlen endnu.

³⁵ Evt. redaktionelt indskud?

melske, sværger ved Guds trone og ved ham, der sidder på den.

132. Forbandet være I, skrifteologer og farisæere! Hyklere! I betaler tiende af mynte og dild og kommen, samtidig med at I forsømmer den tungere del af loven: retfærdigheden, barmhjertigheden og hengivenheden. Det første skal vel ikke forsømmes, men det sidste er nødvendigt. Blinde vejledere, der sier myggen fra og sluger kamelen!

133. Forbandet være I, skrifteologer og farisæere! Hyklere! I rens ydersiden af kop og tallerken, men indvendigt er de fulde af umættelig grådighed. Blinde farisæere! Rens først inder siden af koppen, så også ydersiden kan blive ren.

134. Forbandet være I, skrifteologer og farisæere! Hyklere! I er som hvidkalkede grave, der udvendigt forekommer smukke, men indeni er fulde af døde ben og al slags råddenskab. Således forekommer I også udadtil retfærdige for mennesker, men indvendig er I fulde af hykleri og lovløshed.

135. Forbandet være I, skrifteologer og farisæere! Hyklere! I opfører profeternes gravmæler - tilbeder monumenterne over de retfærdige og siger: Hvis vi levede i vore forfædres tid, ville vi aldrig have haft lod og del med dem i profeternes blod. Således bevidner I selv, at I er sønner af profetmorderne, og I lever fuldt ud op til jeres forfædre. I slanger og øgleunger! Hvordan vil I undgå at blive dømt til Gehenna?

Hør så her: jeg sender jer profeter og vismænd og skrifteologer. Nogle af dem vil I dræbe og korsfæste. Andre vil I piske i jeres synagoger og forfølge fra by til by, for at det skal komme over jer, alt det retfærdige blod, som er blevet spildt på jorden lige fra den retfærdige Abels blod til blodet fra Zakarias Barakias' søn,³⁶ som I dræbte mellem templet og alteret. Ja, jeg siger jer: alt dette vil komme over denne generation.

Jerusalem! Jerusalem, som dræber profeterne og stener dem, der er udsendt til hende. Hvor ofte ville jeg ikke have samlet dine børn, på samme måde som en høne samler kyllingerne under sine vinger - og I ville ikke! Hør så her! Jeres hjem er blevet forladt, for jeg siger jer: I skal ikke mere se mig fra nu af og indtil I siger: *Velsignet være han, som kommer i Guds navn!*"

136. Jesus gik nu ud af templet og drog bort. Så kom hans lærlinge hen til ham for at gøre ham opmærksom på tempelbygningerne. Han svarede dem:

³⁶ I 1. Krønikebog kap. 24, 20-21 optræder en Zakarias, Jojadas søn som profet. Han blev dræbt i templets forgård.

”Ser I ikke alt dette? Jeg kan godt sige jer: Her skal ikke efterlades sten på sten, som ikke er nedbrudt.”

Den femte store prædiken – om de sidste tider

137. Mens han sad på Olivenbjerget, kom hans lærlinge hen til ham alene og sagde:

”Fortæl os, hvornår dette vil ske. Og hvad er tegnet på, at du kommer ³⁷ og på tidens fylde?”

Jesus sagde da til dem:

”Pas på, at ingen fører jer vild. Mange skal komme i mit navn og sige: Jeg er Messias. De vil føre mange på vildspor. I vil høre om krige og krigsrygter. Se til at I ikke bliver forskrækkede, for det må ske, men det er endnu ikke enden. Folk vil ganske vist rejse sig mod folk – kongedømme mod kongedømme, og der skal blive hungersnød og jordskælv rundt omkring, men det er blot begyndelsen på veerne.

Så vil de udlevere jer til trængsler. De vil slå jer ihjel, og I vil blive hadet af alle folkeslagene på grund af mit navn. Mange vil da falde fra,³⁸ og de vil udlevere hinanden – hade hinanden. Mange falske profeter vil fremstå og føre mange på vildspor. På grund af den megen lovløshed, vil de flestes kærlighed blive kold, men den, der holder ud til enden, han skal blive reddet. Så skal dette evangelium om riget forkyndes i hele verden til et vidnesbyrd for folkene – og så kommer enden!

Men når I ser ’ødelæggelsens pestilens’, som er omtalt af profeten Daniel stå på det hellige sted (læser, forstå mig ret!), da skal de, der er i Judæa flygte ud i bjergene; den, der sidder på taget, skal ikke gå ned for at tage noget med fra huset; den, der er i marken, skal ikke vende tilbage for at hente sit tøj.

Arme de, der er gravide og ammer børn i de dage. Bed om, at jeres flugt ikke foregår om vinteren eller på en sabbat, for der skal komme en så stor trængsel, som ikke er indtruffet fra verdens begyndelse og til nu, og som heller aldrig mere skal ske. Ja, hvis ikke de dage var blevet afkortet, ville ikke en eneste³⁹ være blevet reddet, men for de udvalgtes skyld vil de dage blive afkortet.

Hvis nogen så siger til jer: Se, her er Messias - eller her, så tro det ikke. For falske Messiasser og falske profeter vil fremstå,

³⁷ *parousias* – egl. dit nærvær (efter din genkomst).

³⁸ *skandalizein* – eg. gå i fælden

³⁹ *pasa sarx* – egtl. ’alt kød’

som vil udføre store tegn og undere for at føre folk på vildspor – ja, selv de udvalgte, hvis de kan. Husk, jeg har forudsagt jer det.

Hvis de altså siger til jer: Se, han er i ørkenen! så gå ikke derud. Eller se, han er i de hemmelige kamre! så tro det ikke. Som lynet kommer fra Østen og skinner helt til Vesten, således bliver menneskets søns komme.

Hvor ådslet er, flokkes gribbene!

Straks efter trænglerne i de dage vil solen formørkes, og månen vil ikke afgive sit lys. Stjernerne vil falde fra himlen og himlens kræfter skal rystes. Da skal tegnet på menneskets søn komme til syne på himlen, og da skal alle jordens stammer vånde sig, og de skal se menneskets søn komme på himlens skyer med magt og stor herlighed.

Han skal udsende sine engle til mægtig basunklang, og de skal samle hans udvalgte sammen fra de fire vinde – fra den ene ende af himlen til den anden.

Lær af lignelsen om figentræet. Når dets grene er blevet bløde, og bladene bryder frem, ved I, at sommeren er nær. Således kan I også vide, når I ser alt dette ske, at han står for døren.

Ja, jeg siger jer, at denne generation ikke er gået bort, før alt dette er sket.

Himmel og jord skal forgå, men mine ord skal aldrig forgå!

138. Ingen kender dog dagen og timen, end ikke de himmelske engle eller sønnen – kun faderen. For som det var i Noahs dage, således skal menneskesønnens genkomst blive. Ligesom de opførte sig i dagene inden syndfloden, hvor de spiste og drak, giftede sig og giftede bort, lige indtil den dag, Noah gik ind i arken. De anede intet, indtil syndfloden kom og rev alle bort. Således vil også menneskesønnens genkomst blive.

To skal gå ude på marken – den ene tages med, den anden bliver tilbage. To står og maler ved møllen – den ene tages med, den anden bliver tilbage.

Våg derfor! For I ved ikke, hvilken dag jeres Herre kommer.

Forstår I, hvis husbonden vidste, i hvilken nattevagt tyven kommer, så ville han holde vagt og ikke have tilladt noget indbrud i sit hus. Hold jer derfor rede, for menneskesønnen kommer i den time, I ikke regner med det.

139. Hvem er nu den trofaste og kloge slave, som Herren har sat over sin husstand, så han kan give dem mad i rette tid? Velsignet være den slave, som hans herre finder i gang med

dét, når han kommer. Ja, jeg siger jer: han vil sætte ham over alt, hvad han ejer.

Men når den dårlige slave siger i sit hjerte:

- Herren lader vente på sig - og han så begynder at slå sine medslaver og at spise og drikke sammen med drukkenboltene, så kommer denne slaves herre på en dag, han ikke havde regnet med og i en time, han ikke vidste og hugger ham ned og anviser ham plads sammen med hyklerne. Der skal der være gråd og tænderskæren.

140. Da skal man sammenligne det himmelske rige med ti jomfruer, som tog deres lamper og gik ud for at møde brudgommen. Fem af dem var imidlertid tåbelige - fem var kloge. For de tåbelige havde nok taget lamper med, men de havde ikke taget olie med til dem. De kloge derimod tog olie i kander sammen med deres lamper.

Da brudgommen lod vente på sig, blev de alle døsig og faldt i søvn. Men midt om natten lød råbet:

- Se, brudgommen kommer! Stå op og gå ham i møde!

Alle jomfruerne stod nu op og gjorde deres lamper klar. Så sagde de tåbelige til de kloge:

- Giv os noget af jeres olie, for vores lamper er ved at gå ud.

- Der er slet ikke nok til både os og jer, svarede de kloge. Gå hellere hen til købmændene og køb til jer selv.

Mens de var på vej hen for at købe, kom brudgommen, og de, der var rede gik med ham ind til brylluppet, og døren blev lukket.

Senere kommer også de andre jomfruer og siger:

- Herre, Herre, luk op for os!

- Jamen, jeg siger jer jo: jeg kender jer ikke! svarede han.

Så vær omhyggelige, for I kender hverken dagen eller timen, hvor menneskets søn kommer.

Det er det samme med manden, der skulle rejse bort. Han kaldte sine slaver til sig og overlod dem sin ejendom. Til én gav han fem talenter, til en anden to og til en tredje én - hver efter deres evner. Så rejste han bort fra egnen.

Straks gik han, der havde fået fem talenter hen og handlede med dem og tjente fem til. På samme måde tjente han med de to endnu to. Men han, der havde fået én, gik hen og gravede et hul i jorden og gemte sin herres penge.

Efter lang tid kommer disse slavers herre og gør regnskabet op med dem.

Så kommer han, der havde fået fem talenter med fem talenter mere til ham og siger:

- Herre, du gav mig fem talenter. Se her, jeg har tjent fem talenter mere.

- Godt! du gode og trofaste slave. Du har været trofast i det små – jeg vil sætte dig over meget. Gå ind i din Herres glæde!

Nu kom også han med de to talenter frem og sagde:

- Herre, du gav mig to talenter. Se her, jeg har tjent to talenter mere.

- Godt! du gode og trofaste slave. Du har været trofast i det små – jeg vil sætte dig over meget. Gå ind i din Herres glæde!

Så kom han, der havde fået den ene talent og sagde:

- Herre! Jeg ved, at du er en hård mand, som høster, hvor du ikke såede og samler, hvor du ikke spredte. Og eftersom jeg frygtede dig, gik jeg hen og gemte din talent i jorden. Se, her har du, hvad der er dit.

- Din onde og dovne slave! svarede hans herre ham. Du vidste, at jeg høster, hvor jeg ikke såede og samler, hvor jeg ikke spredte. Så burde du da i det mindste have sat pengene i banken, så jeg kunne have fået, hvad der er mit med renter, når jeg kom. Tag nu talenten fra ham og giv den til ham, der har ti talenter. For enhver der har, skal gives, og han skal have i overflod, men ham, der intet har, fra ham skal tages selv det, han har. Og smid den uværdige slave ud i mørket udenfor. Der skal der være gråd og tænderskæren.

141. Men når menneskets søn kommer i sin herlighed og alle englene sammen med ham, da skal han sidde på sin herligheds trone, og alle folkene skal samles foran ham. Så vil han skille dem fra hinanden, som hyrden skiller fårene fra gederne, og han vil stille fårene på sin højre hånd og gederne på sin venstre. Så siger kongen til dem på hans højre hånd:

- Kom! I min fars velsignede, og tage det rige i besiddelse, som er beredt jer fra verdens grundlæggelse. For jeg var sulten, og I gav mig mad; jeg var tørstig, og I gav mig noget at drikke; jeg var fremmed, og I tog imod mig – nøgen, og I gav mig tøj på; jeg var syg og I så til mig; jeg var i fængsel, og I besøgte mig.

Så skal de retfærdige sige til ham:

- Herre, hvornår så vi dig sulten og gav dig mad? eller tørstig og gav dig noget at drikke? Hvornår så vi dig som fremmed og tog imod dig? eller nøgen og gav dig tøj på? Hvornår så vi dig syg eller i fængsel og kom til dig?

Da skal kongen sige til dem:

- Det skal jeg sige jer: alt, hvad I har gjort mod en af disse mine mindste brødre, har I gjort imod mig!

142. Da skal han sige til dem på sin venstre hånd:

- Gå bort fra mig, I forbandede, til den evige ild, som er beredt for djævelen og hans engle. For jeg var sulten, og I gav mig ikke mad; jeg var tørstig, og I gav mig ikke noget at drikke: jeg var fremmed, og I tog ikke imod mig - nøgen, og I gav mig ikke tøj på; jeg var syg og i fængsel, og I så ikke til mig.

Da skal også de sige:

- Herre, hvornår så vi dig sulten eller tørstig eller fremmed eller nøgen eller syg eller i fængsel uden at tjene dig?

Da skal han sige til dem:

- Det skal jeg sige jer: alt, hvad I ikke har gjort mod en af disse mine mindste brødre, har I heller ikke gjort imod mig!

Og de skal gå bort til evig straf, men de retfærdige til evigt liv."

Jesu lidelse og død

143. Da Jesus havde afsluttet alle disse taler, sagde han til sine lærlinge:

"Forstår I, påsken begynder om to dage, og menneskets søn skal udleveres til at blive korsfæstet."

Samtidig samledes ypperstepræsterne og folkets ældsteråd i gården hos den ypperstepræst, der hedder Kaiafas, og de lagde råd op om at arrestere Jesus i al hemmelighed og slå ham ihjel. For som de sagde:

"Det går ikke under festen, for så bliver der bare oprør i folket."

Jesus salves

144. Mens nu Jesus var i Bethania, i Simon den spedalskes hus, kom der en kvinde hen til ham med en alabastkrukke fuld af meget kostbar salveolie, som hun hældte ud over hans hoved, mens han lå til bords. Da lærlingene så det, blev de forargede og sagde:

"Hvortil dette spild? Den kunne jo være solgt for mange penge og givet til de fattige."

Da Jesus hørte det, sagde han til dem:

"Hvorfor gør I hende nu ked af det? Det er en smuk gerning, hun har gjort imod mig. De fattige har I jo altid hos jer - mig derimod har I ikke altid. Da hun hældte denne salveolie ud over mit legeme, salvede hun det til min begravelse. Ja, jeg

siger jer: hvor end i hele verden dette evangelium forkyndes, skal der også tales om det, hun har gjort – til minde om hende.

Judas' forræderi

145. Så gik én af de tolv - han, der hedder Judas Iskariot - hen til ypperstepræsterne og sagde:

"Hvad vil I give mig, hvis jeg udleverer ham til jer?"

De gav ham så tredive sølvstykker,⁴⁰ og fra da af søgte han en passende lejlighed til at udlevere ham.

Påskemåltidet

146. Den første af de usyrede brøds dage kom lærlingene hen til Jesus og sagde:

"Hvor vil du have, at vi tilbereder påskelammet for dig?"

"Gå ind i byen," sagde han, "til ham, I ved nok og sig til ham: mesteren siger: min time er nær. Jeg vil holde påske hos dig sammen med mine lærlinge."

Lærlingene gjorde, som Jesus havde befalet dem, og tilberedte påskelammet.

147. Da det blev aften lå han til bords sammen med de tolv lærlinge. Mens de spiste, sagde han til dem:

"Jeg kan fortælle jer, at én af jer vil udlevere mig."

De blev stærkt bedrøvede og begyndte en efter en at spørge ham:

"Det er da vel ikke mig, Herre?"

"Den, der dyppede hånden sammen med mig i fadet," svarede han, "han vil udlevere mig. Ja, menneskets søn går bort, sådan som det er skrevet om ham, men forbandet være det menneske, ved hvem menneskets søn bliver udleveret. Det var bedre for ham, om han ikke var blevet født!"

Judas - ham der udleverede ham - sagde så:

"Det er da vel ikke mig, Rabbi?"

Han siger til ham:

"Du har sagt det."

148. Mens de nu spiste, tog Jesus et brød, velsignede det, brækkede det i stykker, gav det til sine lærlinge og sagde:

"Værsgo og spis! det her er mit legeme."

Så tog han et bæger, takkede, gav dem det og sagde:

"Drik alle af det! Dette er mit blod, pagtens blod, der udgydes for mange som tilgivelse for deres fatale svigt. Men jeg siger jer: fra nu af vil jeg ikke mere drikke af denne vintræets frugt,

⁴⁰ *argyria* - værdien svarer til en *statér*, der igen svarer til fire drakmer. 30 sølvstykker svarer altså til 120 drakmer eller fire månedslønninger for en arbejder.

indtil den dag, jeg drikker den på ny sammen med jer i min fars rige.”

Da de så havde sunget en hymne, gik de ud til Olivenbjerget.

Det store svigt

149. Så siger Jesus til dem:

”I denne nat vil I alle vende mig ryggen. For der står skrevet: *Jeg vil slå hyrden, så fåreflokken bliver spredt.* Men efter at jeg er blevet oprejst, vil jeg gå i forvejen for jer til Galilæa.”

Nu afbrød Peter ham og sagde:

”Om så alle andre vender dig ryggen - jeg gør det aldrig!”

Jesus sagde til ham:

”Jeg kan godt sige dig: i denne nat vil du fornægte mig tre gange, endnu inden hanen galer.”

”Om jeg så skulle dø sammen med dig,” svarede Peter, ”vil jeg aldrig fornægte dig!”

Det samme sagde alle hans lærlinge.

Gethsemane

Nu kommer Jesus sammen med dem til et sted, der kaldes Gethsemane, og han siger til lærlingene:

”Sæt jer her, mens jeg går derover og beder til Gud.”

Han tog så Peter og de to Zebedæussønner med sig, og nu blev han dybt bedrøvet og bange. Han siger så til dem:

”Min sjæl er bedrøvet til døden. Bliv her og våg sammen med mig!”

Så gik han et lille stykke længere frem, faldt på sit ansigt og bad:

”Min far! Hvis det er muligt, så lad dette bæger gå mig forbi. Dog ikke som jeg vil, men som du vil.”

Så kommer han tilbage til lærlingene og finder dem sovende. Han siger så til Peter:

”Var I end ikke i stand til at våge sammen med mig blot en time? Våg og bed, så I ikke falder for fristelsen. Ånden er nok villig, men kødet er svagt.”

150. Igen for anden gang gik han væk og bad:

”Min far! Hvis ikke det er muligt for den at gå forbi mig, uden at jeg drikker den, så ske din vilje!”

Da han kom tilbage finder han dem igen sovende, for deres øjne var tunge. Så forlod han dem igen og gik bort og bad for tredje gang den samme bøn.

Så kommer han hen til lærlingene og siger til dem:

"Sover I stadig og hviler jer? Hør, timen er nær, hvor menneskets søn skal overgives til forbryderes hænder. Stå op! Lad os gå! Hør, han som udleverer mig, er nær!"

Arrestationen af Jesus

151. Mens han endnu taler, tænk, så kommer Judas – en af de tolv – og sammen med ham er der en større flok med sværd og køller fra ypperstepræsterne og folkets ældsteråd.

Forræderen havde givet dem et tegn. Han sagde:

"Ham, jeg kysser, ham er det. Grib ham!"

Straks, da han kom hen til Jesus, sagde han:

"Godaften, Rabbi!"

Og han kyssede ham.

Men Jesus sagde til ham:

"Kære ven, hvad gør du dog?"

Så gik de andre hen og lagde hænderne på Jesus og greb ham.

Og tænk, én af dem, der var sammen med Jesus, rakte hånden ned, trak sit sværd og huggede øret af ypperstepræstens slave.

Så siger Jesus til ham:

"Stik dit sværd i skeden, for alle, der griber til sværd, skal omkomme ved sværd. Eller mener du ikke, jeg er i stand til at bede min far, så han øjeblikkeligt sender mig mere end tolv legioner engle? Men hvordan skulle skriften så gå i opfyldelse, om at det, som sker, bør ske?"

152. Samtidig siger Jesus til flokken:

"Som mod en røver er I draget ud med sværd og køller for at fange mig. Hver dag sad jeg i templet og underviste, men dér greb I mig ikke. Men alt dette sker, for at profeternes skrifter skal gå i opfyldelse."

Så vendte alle lærlingene ham ryggen og flygtede.

Dommen over Jesus – og over Peter

De, som havde arresteret Jesus, førte ham nu til ypperstepræsten Kaiafas, hvor skrifteologerne og ældsterådet var forsamlet.

Peter fulgte ham på afstand lige til ypperstepræstens gård. Han gik ind og satte sig sammen med vagterne for at se, hvad der kom ud af det hele.

153. Imidlertid ledte ypperstepræsterne og hele synedriet efter falske beviser mod Jesus, så de kunne få ham henrettet. De fandt dog ingen, selv om mange trådte frem som falske vidner. Men til sidst trådte to frem og sagde:

"Han dér har sagt: Jeg er i stand til at nedbryde Guds tempel og genopføre det på tre dage."

Ypperstepræsten rejste sig nu og sagde til ham:

"Svarer du intet på, hvad disse vidner imod dig?"

Men Jesus tav. Så sagde ypperstepræsten til ham:

"Jeg besværges dig ved den levende Gud, at du fortæller os, om du er Messias, Guds søn!"

"Du har sagt det!" siger Jesus til ham. "Ydermere siger jeg jer, at fra nu af skal I se menneskets søn sidde ved Kraftens højre hånd og komme på himlens skyer."

Så flår ypperstepræsten sit tøj i stykker og siger:

"Gudsbespottelse! Hvad skal vi med flere vidner? Nu har I selv hørt bespottelsen. Hvad siger I?"

"Han fortjener døden!" svarede de.

Og de spyttede ham i ansigtet, gav ham knytnæveslag – andre gav ham lussinger og sagde:

"Profeter for os, Messias. Hvem var det, der slog dig?"

154. Imidlertid sad Peter udenfor i gården. Så kom en af tjene-
stepigerne hen til ham og sagde:

"Du var da også sammen med Jesus, galilæeren."

Men han benægtede det overfor alle og sagde:

"Jeg aner ikke, hvad du taler om."

Da han var gået ud i porten, fik en anden øje på ham og siger til dem, der stod der:

"Han dér var sammen med Jesus nazaræeren."

Og igen benægtede han det med en ed:

"Jeg kender ikke det menneske!"

Lidt efter kom de, der stod der, hen og sagde til Peter:

"Du er da i hvert fald én af dem – dit sprog afslører dig jo."

Så begyndte han at bande og sværge:

"Jeg kender ikke det menneske!"

I samme øjeblik galede en hane. Da huskede Peter Jesu ord, da han sagde: Endnu før hanen galede, vil du fornægte mig tre gange. Og han gik ud udenfor og græd bitterligt.

155. Da det blev morgen planlagde alle ypperstepræsterne og folkets ældsteråd, hvordan de kunne få Jesus henrettet. Så bandt de ham og førte ham hen og overgav ham til guvernøren Pilatus.

Judas fortryder

156. Da Judas, der havde udleveret ham, nu så, at han blev dømt, fortrød han og leverede de tredive sølvstykker tilbage til ypperstepræsterne og de ældste og sagde:

"Jeg har svigtet og forrådt uskyldigt blod!"

Men de sagde blot:

"Hvad kommer det os ved? Det må du selv klare."

Så kastede han sølvstykkerne ind i templet og gik sin vej. Derpå gik han hen og hængte sig.

Ypperstepræsterne samlede sølvstykkerne op og sagde:

"Det er ulovligt at lægge dem i tempelblokken, eftersom det er blodpenge."

Så efter at have holdt råd købte de pottemagerens mark for dem til begravelsesplads for fremmede. Derfor kaldtes den mark for Blodmarken lige til i dag. Dermed gik det i opfyldelse, som blev sagt af profeten Jeremias:

*"Og de tog de tredive sølvstykker –
prisen for ham, de satte en pris på,
ham, Israels sønner satte en pris på –
og de betalte dem for pottemagerens mark,
sådan som Gud befalede mig."*

Pilatus

157. Jesus stod nu foran guvernøren, og denne udspurgte ham og sagde:

"Du er så judæernes konge?"

"Det siger *du*," sagde Jesus.

Men til anklagerne fra ypperstepræsterne og de ældste svarede han intet. Så siger Pilatus til ham:

"Hører du ikke alt det, de vidner imod dig?"

Men til guvernørens store forbløffelse svarede han ham ikke så meget som et ord.

158. Ved festen havde guvernøren den skik, at han løslod den af de mange fængslede, som de ønskede. Dengang var der en berygtet fange, der hed Jesus Barabbas. Da de nu var forsamlede sagde Pilatus til dem:

"Hvem ønsker I, at jeg løslader jer, Jesus Barabbas eller Jesus, som kaldes Messias?"

Han vidste jo godt, at det var på grund af misundelse, de havde udleveret ham.

Men mens han nu sad dér på dommersædet, sendte hans hustru bud til ham og sagde:

"Lad der ikke komme noget imellem dig og denne retfærdige. For i dag har jeg lidt meget i en drøm om ham."

Imidlertid overbeviste ypperstepræsterne og de ældste folkeskaren om, at de skulle bede Barabbas fri, mens Jesus burde slås ihjel. Så da guvernøren tog ordet og spurgte dem:

"Hvem af de to ønsker I, at jeg skal løslade jer", svarede de:

"Barabbas!"

Pilatus sagde da til dem:

"Hvad skal jeg så gøre med Jesus, han som kaldes Messias?"

"Korsfæst ham!" svarede alle sammen.

"Hvad ondt har han da gjort?" spurgte han.

Men de råbte bare endnu højere:

"Korsfæst ham!"

159. Da Pilatus nu forstod, at han ikke kunne gøre mere, men at det var ved at komme til oprør, tog han noget vand, vaskede sine hænder foran mængden og sagde:

"Jeg er uskyldig i denne mands blod. Det må I selv klare."

"Hans blod komme over os og over vores børn!" svarede hele folket.

Så løslod han dem Barabbas, men Jesus lod han piske og udleverede ham så til at blive korsfæstet.

Henrettelsen

160. Så tog guvernørens soldater Jesus med ind i prætoriet og samlede hele kohorten foran ham. De tog tøjet af ham og iførte ham en purpurrød kappe, og så flettede de en krone af tjørnegrene, som de satte på hans hoved. Så gav de ham et rør i hans højre hånd, bøjede knæ for ham og sagde spottende til ham:

"Hil dig, judæernes konge!"

Så spyttede de på ham, og de tog røret og slog ham i hovedet med det. Da de således havde hånet ham, tog de kappen af ham, gav ham hans eget tøj på og førte ham hen for at blive korsfæstet.

Mens de gik med ham, stødte de på en kyrenæer ved navn Simon, og ham tvang de til at bære hans kors.

Så kom de til et sted, som kaldes Golgotha – det vil sige Kranistedet. Her gav de ham vin blandet med malurt, men da han havde smagt det, ville han ikke drikke det. Da de så havde korsfæstet ham, delte de hans tøj ved at kaste lod. Så satte de sig ned og holdt vagt over ham. Over hans hoved satte de den skrevne anklage mod ham: JESUS JUDÆERNES KONGE.

161. Sammen med ham korsfæstede de to røvere – den ene på hans højre, den anden på hans venstre hånd.

Og de, som gik forbi spottede ham, rystede på hovedet ad ham og sagde:

"Der har vi ham, som nedbryder templet og bygger det op på tre dage - red nu dig selv, hvis du er Guds søn, og stig ned fra korset!"

På samme måde hånede ypperstepræsterne ham sammen med de ældste og sagde:

"Andre har han reddet - sig selv kan han ikke redde. Israels konge! Lad ham nu stige ned fra korset, så vi kan fæste lid til ham. Han satte sin lid til Gud, så lad *ham* nu befri ham, hvis han ellers bryder sig om ham. Han har jo selv sagt: Jeg er Guds søn!"

Også røverne, der var blevet korsfæstet sammen med ham, hånede ham.

Jesu død

162. Fra den sjette time blev det mørkt over hele landet indtil den niende time. Omkring den niende time råbte Jesus med høj røst:

"Eli! Eli, lama sabakhtani?"

Det betyder:

"Min Gud! Min Gud, hvorfor har du forladt mig?"

Nogle af dem, der stod der, hørte det og sagde:

"Han kalder på Elias."

En af dem løb straks hen og tog en svamp, som han fyldte med vineddike, satte den på et rør og gav ham noget at drikke. Men de andre sagde:

"Vent lidt! Lad os se, om Elias kommer og redder ham."

Men Jesus råbte igen med høj røst og opgav ånden.

163. Og tænk, forhænget i templet blev flænget i to stykker fra øverst til nederst. Jorden rystede og klipperne revnede, ja, gravene åbnedes, så mange af de afdøde helliges legemer opstod. De gik ud af gravene, og efter hans opstandelse kom de ind i den hellige by og blev set af mange.

Da centurionen, som holdt vagt over Jesus og de, der var sammen med ham, så jordskælvet og det, der skete, blev de meget bange og sagde:

"Det menneske var i sandhed Guds søn!"

164. Der var en del kvinder på stedet, som så til på afstand. De havde fulgt Jesus fra Galilæa og havde betjent ham. Blandt dem var Maria Magdalene, Maria, Jakobs og Josefs mor og Zebedæussønnernes mor.

Jesu begravelse

165. Da det blev aften, kom der en rig mand fra Arimathæa ved navn Josef, som også selv var blevet oplært til Jesus. Han gik hen til Pilatus og bad om Jesu legeme, og Pilatus befalede, at det skulle udleveres. Så tog Josef legemet, svøbte det i et rent linnedklæde og lagde det i sin egen nye grav, som han havde hugget ud af klippen. Så rullede han en stor sten for gravåbningen og gik. Men Maria Magdalene og den anden Maria sad lige overfor graven.

166. Næste dag – det vil sige efter beredelsesdagen – samledes ypperstepræsterne og farisæerne hos Pilatus og sagde:

”Herre, vi er kommet i tanke om, at denne bedrager, mens han endnu levede, sagde: Efter tre dage vil jeg opstå. Befal derfor, at graven skal sikres indtil den tredje dag, så hans lærlinge ikke kommer og stjæler ham og påstår overfor folket, at han er opstået fra de døde. Så bliver det sidste bedrageri jo værre end det første.”

Pilatus sagde til dem:

”I har en vagt. Gå nu og gør den så sikker, som I kan.”

Så gik de hen og sikrede graven, idet de forseglede stenen sammen med vagten.

Jesu opstandelse fra de døde

167. Da sabbatten var forbi, og det var ved at gry den første dag i ugen, kom Maria Magdalene og den anden Maria for at se til graven. Og tænk, der kom et stort jordskælv, og en engel fra Gud steg ned fra himlen. Han gik lige hen og rullede stenen væk og satte sig på den. Hans udseende var som lynild og hans klædning hvid som sne. De, som holdt vagt, rystede af angst for ham og blev som døde.

Englen tog nu ordet og sagde til kvinderne:

”I skal ikke frygte! Jeg ved, at I leder efter Jesus, den korsfæstede. Han er ikke her, han er opstået, som han sagde. Kom og se stedet, hvor han lå. Skynd jer nu at gå hen og fortæl hans lærlinge, at han er opstået fra de døde. Og hør her! han går i forvejen for jer til Galilæa, dér skal I møde ham. Husk det nu!”

168. Så skyndte de sig fra graven med frygt og stor glæde, og de løb hen for at fortælle lærlingene om ham.

Og tænk, på vejen mødte Jesus dem og sagde:

”Godmorgen!”

De løb hen til ham, greb hans fødder og tilbad ham. Så siger Jesus til dem:

”Frygt ikke! Gå hen og fortæl mine brødre, at de skal tage til Galilæa. Der skal de møde mig.”

Vagterne købes

169. Da de var gået, tænk så kommer nogle af vagten ind i byen, og de fortalte ypperstepræsterne alt, hvad der var sket. Så stak de hovederne sammen med ældsterådet og drøftede sagen.

De forærede så en masse sølvstykker til soldaterne og sagde:

”I skal sige, at hans lærlinge kom om natten og stjal ham, mens I sov. Hvis det kommer guvernøren for øre, skal vi nok overtale ham, så I ikke får problemer.”

Så tog de imod pengene og gjorde, som de fik besked på. Derfor verserer dette rygte blandt judæerne indtil den dag i dag.

Udsendelsen fra Galilæa

170. De elleve lærlinge drog nu til Galilæa til det bjerg, Jesus havde udpeget for dem, og da de mødte ham, tilbad de ham. Dog var der nogen, som tvivlede. Jesus kom nu hen og talte til dem. Han sagde:

”Al magt i himmel og på jorden er blevet overdraget til mig. Gå nu ud og oplær alle fremmede folk og døb dem i mit navn.⁴¹ Lær dem at holde alt, hvad jeg har belært jer om. Og husk, jeg er med jer alle dage indtil tidernes ende.”⁴²

⁴¹ Mange håndskrifter skriver: ’i faderens og sønnens og den hellige ånds navn’. Jeg mener, denne treenighed hører en senere tid til end evangeliets affattelsestid.

⁴² *synteleias tou aiânos* – egl. æonens afslutning.